

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Березень

3

March

1959

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XVI. БЕРЕЗЕНЬ Ч. 2

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурчинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Гарнав-
ська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у США від січня

1959 \$4.00

Піврічна передплата \$2.50

Річна передплата в Канаді \$4.00

Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.

Річна передплата у Франції 900 фр.

Поодинокі число 40 центів

OUR LIFE

VOL. XVI MARCH No. 3

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1½ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.
Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single copy 40c.

Зміст:

Наталя П. Ішук: 1859 рік

М. Біляк: Збіршиця чи громадянка?

VII Конгрес УЖКА

О. Животко-Чернова: Українські

письменниці на еміграції

д-р З. Плітас: Із днів зриву

Два ювілеї

ОКА: Карнавалові міркування

Марти: Боротьба за борщ

Б. Лаврівський: Жінки в З. Комісії ОН

О. Керч: Тридцять недаремних літ

К. Кучер: Курс дитячих танків

Комунікат

У 75-ліття

Із життя наших централей

М. Бачинська-Донцов: І головка

болить...

Віра Ке: Примхи моди

Прилетіли журавлі

Н. Наркевич: Тарасова гра

О. Керч: Вулька

На обгортці п-на Марта Сіак у залі-
щицькому строю, що його демонстру-
вала на показі народньої ноші в Лос
Анджелесі. П-на Марта Сіак вибрана
найкращою україркою в конкурсі
журналу „Ми і Світ“.

Всім Вл. Паням, які крім перед-
плати зложили пожертву на ПРЕ-
СОВИЙ ФОНД, складаємо цією
дорогою сердечну подяку. Виказ
пожертв на сторінці „Вістей з
Централі“.

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

Mrs. Lewka Romanyk
1252 Broadview
Toronto, Ont.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
1 Barwon St.,
Glenroy, W9, Victoria
Australia

Наші читачки-залишенці хвилю-
ються, що їх передплати на „Наше
Життя“ вичерпуються. Не забу-
вайте їм їх відновити. Хто черго-
вий?

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

22-го березня — День Сорок
Мучеників. Жайворонки вилітає зі
свого вирію. Матері печуть з тіста
пташок, а діти ходять із ними і спі-
вають веснянок. 30. березня св.
Олексія, чоловіка Божого. Пасіч-
ники виносять вулики в садок.

1169 — 790 літ, як Суздаль-
ський князь Андрій Боголюбський
зруйнував Київ. Хоч був нащад-
ком Володимира Мономаха, як і
київський князь Мстислав, проте
виріс на Суздальщині і вважав її
своєю батьківщиною. Це був пер-
ший збройний виступ Московщи-
ни проти України.

15. березня 1939 — 20 літ, як
сойм Карпатської України в Ху-
сті проголосив її незалежність.
Президентом Карпатської України
вибрано о. Августина Волошина.
Під час засідання сойму бої з ма-
дярськими військами йшли за 12
км. від Хусту.

1049 — 910 літ, як дочка Яро-
слава Мудрого Анна вийшла заміж
за французького короля Генріха.
Готье де Савейр, єпископ Мо, що
приїздив просити руки Ганни для
свого короля, писав, що Україна
„більш обєднана, могутніша, знач-
ніша й культурніша за Францію“.

1954 — 5 літ, як у захисті Абон-
дан у Франції померла Ганна Со-
вачева. Видатна артистка україн-
ської сцени, вона була також мед-
сестрою в часі російсько-япон-
ської, російсько-німецької війни
та наших визвольних змагань. За-
лишила спогади, які появились у
Нашому Житті.

Haro's

УКРАЇНЬКА КРАМНИЦЯ КВІТІВ

Галини Чучкевич

4422 Pearl R, Cleveland 9, Ohio

Квіти на всі оказії,
зрізвані й вазонкові,
тропікальні рослини,
кераміка.

Даємо зелені значки

“Eagle Stamps”

Телефон: FL 1-5119 і SH 1-4016

1859 рік

„... Возвеличу
Малих отих рабів німих
Я на сторожі коло їх
Поставлю слово...“

Один рік у житті поета — творця це, немов, ціла пребагата широко розгорнена панорама. Такі духово багаті, напоєні були роки і Шевченкового творчого життя. В неволі чи на волі він жив у своїм духовім світі, — в світі краси, що живила душу його і в світі добра, що зогрівало його „серце замучене, поточене горем“. Непокаяним революціонером духа повернувся поет на волю по довгих десяти роках відлюддя — особистої неволі. 1858 рік — це перший рік його перебування на волі, перші зустрічі з земляками і знайомими. Врешті 1859 рік. Друзі — поети, мистці — свої і чужі, приятелі були очаровані незламним талантом, життєвістю й працьовитістю людини, що, пройшовши гордо по тернистім шляху, залишилась собою. Прийняття в елегантних салонах вищих кол суспільства, концерти, відвідини знаних майстрів з Петербурзької еліти виповняли, здавалося б, життя поета. Та це була тільки зовнішня гомінка поволока його побуту. Дотепний, говіркий і свобідний у кожному товаристві, він на самоті, головно в робочі ранішні години повертався духово в свій світ — незмінний улюблений світ творчої праці. Затишне скромне помешкання при Академії Мистецтв неначе сприяло його внутрішньому скупченню. Мольберт коло вікна, книжки на столі, скромна постіль не лишали місця для чогось зайвого в робітні мистця. Там повертався він до дійсності свого життя, і тоді світ злудливих оман никнув, як сон, з-перед очей. Дійсністю для поета була невтулима туга за волею для свого народу-страдника, для народу гордого, оберненого в „рабів німих“. Полум'ям мистецького єства свого хотів боронити його, коли в пророчім надхненні величав його і казав: „Я на сторожі коло їх поставлю слово...“ Кріпаччина

напередодні скасування, та для поета це скасування ніколи не скінчилось. Відійшов, і того не дїждавшись... Він знав, що кожен день — це нові муки для братів-кріпаків і підсвідомо шукав співзвучної душі для якої його біль був би їй болем. І довелось йому саме в перші дні перебування в Петербурзі в січні 1859 р. зустріти письменницю Марію Марковичеву — Марка Вовчка. Її „Народні оповідання“ з 1857 р., які він уже читав, залишили в поета незатерте враження співзвучності їй музи. Вони ж боролись за одне: вона відкривала глибину народної душі й садизм панівної верстви, він закликав до пробудження власних сил, вичаровував візію вибореної волі, коли його країна „цілющою водою вмита прокинеться і потечуть веселі ріки...“ Молода життєрадісна землячка, з рисами ще свіжої української краси була мов світла зява для змученого поета; він бачив: — їй творчий шлях ще перед нею, — їй нести його завітне слово, в її устах — у „кратко-го пророка“ прозвучить воно і тоді, коли поета не стане. В душевнім піднесенні висловив він їй своє „нині одпущаєми“ словами:

„І думу вольную, о доле,
Пророче наш, моя ти доню,
Твоєю думу назову“.

Знаходив поет близькі мотиви для своїх глибинних переживань у той памятий 1859 р. в псалмах Давидових та в книгах Пророків. Настрій глибокого душевного патосу цих книг живив творчу снагу, і поет, вдивляючись у біблійну правду, знаходив відповіді на пекучі тяжкі суспільно-політичні проблеми своєї батьківщини. Він бо бачив, що правда його народу і Божа Правда — це одне.

Непереможно тягло поета на Україну. Добився таки дозволу і в червні 1859 р. прибув туди. З трепетом, як перед святинею став поет перед Нею, з її незмінною красою природи, з її гостинним людом, з дорогими давно за-прослими стежками молодости. По

довгих роках розлуки з болісною радістю огортав її зором, блукав по її галях, садах і лугах, плавав рідним Дніпром попри сині прибережні його гори. Нарешті одного липневого дня станув перед рідною хатою в Кирилівці. Похилена старенька хата — місце дитячих радощів і сліз — відтворила в одну мить кріпаччину — дійсність його народу. Та ось нарешті зустрівся він із сестрою Яриною. З німим зворушенням, з сльозами радости і болю пригорнув її, замучену роботою чужою, сестру-страдницю. Він із світу приїхав, учений брат її, тому й питання насунулось само: Коли вже воля вийде...? Поет відчував на собі допитливі погляди селян, що зібрались довкруги нього, — всі вони питали про те ж, одне — про волю. Це ж та дійсність життя: — його батьківщини і його духового світу, в якому знедавна появилась авторка „Народніх оповідань“, як борець за іншу дійсність. Ці дві жінки — мистець і сестра, як сіль землі рідної — прибились до дверей поетової душі, — знайшли гостину в ній. Поет написав вірш „Сестрі“, де супоставив сон-мрію про зустріч з нею, вольною на волі, з гіркою дійсністю підяремного життя: „Ти в панщині, а я неволі...“ Недовгий двомісячний побут поета на рідній землі був перерваний поліційною заборноюю. Залишився він одначе, як рідний, теплий спогад про чарівну Україну. Велика мрія поета, хоч на схилі літ зажити у власній хаті над Дніпром, одружившись із дівчиною з народу, так і не сповнилась. Зате в звязку з відвідинами України з новою силою ожила надія і любов і біль, і поет ще зимою того ж року з синівською любов'ю промовляє до Неї — знедоволеної:

„Україно! Мій любий краю
[неповинний,
За що тебе Господь кара,
Карає тяжко?]

Воскресни, Мамо, і вернися
В світлицю-хату, опочий!..“

Наші Проблеми

ЗБІРЩИЦІ ЧИ ГРОМАДЯНКИ?

Український жіночий рух має свою 75-літню історію. Шлях, що його перейшла українська жінка за той час — виявляє її ріст і силу. Доказом того є великі досягнення українських жіночих організацій на рідних землях у минулому, а тепер у всіх скупченнях української еміграції. До того шлях цей проходив у ненормальних умовах розвитку. Тому хоч ціль була весь час та ж сама, то засоби доводилося міняти достосовуючі їх до потреб місця й умовин. У праці жіноцтва на рідних землях клялося головну вагу на піднесення української жінки — через зорганізованість освітню й економічно. Маючи опертя рідної землі не треба було дбати про збереження, а навпаки — про розвиток і досягнення. Натомість на еміграції змагаємо в великій мірі до збереження української жінки і родини у фізичному й духовому розумінні. Насильно відірвані від рідної землі не маємо органічної лучности з материком. І через те усі наші намагання звернені на те, щоб іскра української духовности не згасла в українській родині.

Тому творимо жіночі організації й на новому поселенні, дорожимо ними, бо проводимо через них цю нашу ідею.

Та не всюди зустрічаємо такий саме підхід до них. Частина громадянства, а навіть жіноцтва вважає, що жіночі організації в загальному не дуже то потрібні і що ту саму працю можна виконати в інших товариствах чи установах. А жінки повинні служити громаді в інший спосіб. Вони повинні творити референтури чи комітети при інших організаціях, переводити базарі чи грошові збірки і засоблювати тим усі товариства. І цікаво, що цим декого й переконують!

Ця думка, що покутує серед доволі широких кол, не нова. Її протиставили ще ідеям Наталі Кобринської 75 літ тому і вона теж могла б відзначити свій ювілей. Це й нічого дивного. Жертвенність є

видатною рисою характеру жінки, а також дбайливість за всі громадські потреби. Тому й не дивно, що вона радо стає „громадською збирщицею“ і не раз знаходить задоволення в тому. Але не думає про те, що її обов'язки у громаді вищі і глибші. Оці власне обов'язки охоплює й розвиває Союз Українок Америки. Він гуртує українське жіноцтво в ЗДА для збереження національної свідомости, для підтримки визвольних змагань українського народу і для моральної і матеріальної допомоги українцям у світі. Цих окремих завдань не може сповнити жіночий комітет чи референтура. Бо вони вповні охоплюють громадське призначення жінки і потребують всіх її сил. Тому роздаровування матеріальних засобів іншим установам не все вказане, бо ослаблює нас.

Це не значить, що не хочемо співдіяти і співпрацювати при всіх починах громади. Радо вложимо свою працю і свій даток у кожній потребі. Але хочемо бути рівними партнерами, які мають не тільки вложити свій труд, але сказати своє слово.

А чи потрібно в суспільстві окремих жіночих організацій, про те повчає нас саме життя. Сьогодні немає культурного народу, щоб не було в нього жіночої організації. Що більше зрізничковане суспільство, що вищий його рівень, то краще поставлені там жіночі організації. Подекуди, як в Англії, вони дали почин до різних суспільних реформ і виконують певні важливі суспільні функції у країні. А в інших знов, як у Фінляндії відіграли визначну ролю в военній обороні країни.

Український нарід прийняв жіночий рух, як одну із форм свого визволення і розбудови національної окремішности. Із тими завданнями проводить свою працю й до сьогодні. У нас жіночі організації мають охопити і активізувати ту частину громадянства, яка майже в цілості не включилась би до іншої громадської праці. А праця в

VII. КОНГРЕС УККА

Цьогорічний Зїзд Українського Конгресового Комітету пройшов серед великого зацікавлення громадянства. Між делегатами було багато жінок, в тому 15 Союзянок. Окрім членок Управи УККА — пп. Олени Лотоцької і Стефанії Пушкар — явились — п-ні Лідія Бурачинська (Гол. Управа), п-ні Анна Сивуляк (Окр. Рада у Філадельфії), п-ні Катерина Пелешок (1), п-ні Анна Ньюмин (2), п-ні Марія Демидчук (3), п-ні Іванна Бенцаль (4), п-ні Ніна Самокішин (11), п-ні Михайлина Чайковська (20), п-ні Розалія Сидорик (22), п-ні Марія Малевич (27), п-ні Олена Штогрин (41), п-ні Осипа Грабовенська (43), п-ні Марія Томич (57), п-ні д-р Є. Єржівська (68).

Наради проходили дуже оживлено. Між дискутантками завважено виступи жіноцтва, які торкались порядку нарад і звіту Управи. Це були:

П-ні д-р Єржівська з Сиракуз домагалась більшої участі й голосу платникам Нар. Фонду.

П-ні Катерина Пелешок з Нью Йорку поставила внесення, щоб Український Конгресовий Комітет дав признання й піддержку Святам Жінки-Героїні — нарівні з іншими загально-національними святами.

П-ні Михайлина Чайковська з Філадельфії домагалась представництва жінок у Політичній Раді при УККА.

Також до Комісії увійшли представниці Союзу Українок Америки: у Номінаційній Комісії засідала п-ні Олена Лотоцька, а в Резолюційній Комісії п-ні Стефанія Пушкар.

Вибори керівних органів УККА, що пройшли одногосно, впровадили ряд жінок до Управи УККА. До Екзекутиви УККА увійшла голова Централі СУА п-ні Олена Лотоцька, до Політичної Ради УККА увійшла містоголова Централі п-ні Стефанія Пушкар. До Ради УККА увійшли: пп. Іванна Бенцаль, Лідія Бурачинська, Осипа Грабовенська, Марія Демидчук, Розалія Сидорик, Олена Штогрин, Галина Лашенко.

жіночих гуртах держить їх і збільшує зорганізовані ряди.

Марія Біляк

УКРАЇНСЬКІ ПИСЬМЕННИЦІ на еміграції

(Продовження)

Частина нашого народу опинилась на чужині. Форму й обличчя надають їй представники культури. Їх з останньою еміграцією прийшло порівнююче багато й вони можуть багато зробити, але їм треба підтримки й розуміння. Потрібне їм добре запілля.

Прошло майже десять років від останнього переселення й можна переглянути висліди праці наших письменниць. Вони почесні для них.

Продовжувати літературний процес на чужині — це бути каменярем. Праця наче не жіноча. А проте хто в передніх лавах тих каменярів? Жінки!

Не треба говорити від себе. Можна вжити виразу поета Маланюка, якого немає підстав запідозрити в якомусь навмисне позитивному наставленні. У своїй статті з приводу книжки Галини Журби „Далекий Світ“ Маланюк зазначив, що — тягар літературного процесу на чужині несуть жінки — Галина Журба, Докія Гуменна й Дарія Ярославська. Ці постаті беруться осередніми, як творці великої прози.

З нагоди вечора письменниць не можна ставити собі завдання огляду — це велика праця. Та й не зібрались ми тут, щоб вихвалювати чи гудити. Можна й треба тільки групувати і дати аналізу сенсу їх творчості.

Коли б провести лучні, від місця, де ми зібрались, тобто з Нью Йорку, то вийде цікавий рисунок. Підуть ці лучні через величезні, фізичні віддалі, в лясні чужини, екзотичні ґрунти, палюче підсоння. Туди повела доля наших письменниць, відірвавши їх із кровю від рідної землі, від живих джерел творчості. Там вони знайшли можливість фізичного існування, яке потрібне їм одноно на те, щоб здійснити себе у творчості, щоб сказати світові свою правду. Віддалі не-

подолані, чужість далека, але коли читаємо книжки наших письменниць — віддалі маліють, духовна близькість і єдність їх скреслює. Прилучаються тут до нас образи далеких. По магістралях ідуть вони до нас із Канади, Бразилії, Аргентини, Венесуелі й Австралії.

Трагедія нашого розсіяння розвернулася на цілий світ. Усюди діє українська громада і маса статистів, а в передніх лавах діячі культури, а в літературі зовсім попереду, як прапороносці — жінки. Є чим пишатись.

Головні двигуни літературного процесу на чужині, імена яких уже зазначено, розростаються в групи письменниць, члени яких обеднані психологічно. Обеднані вони спільною атмосферою минулого, в якій росли, розвивались, творили чи дозрівали до свого покликання письменниць. Ця різниця намічується у світовідчужанні, характері вислову, наставленні до життя і побічних тонах ідеологічного звучання. І всі вони сходяться в одному пункті — на основоположному камені ідеї Самостійної, Соборної України.

Представниці Наддніпрянщини: Докія Гуменна, Людмила Коваленко, Ольга Мак, Олена Звичайна, Марія Цуканова у прозі, Ганна Черінь, Діма, Л. Далека — в поезії. У дитячій літературі: Катерина Перелісна, Діма.

Представниці Західніх Земель: Дарія Ярославська, Софія Парфанович, Марія Струтинська. Тепер до тієї групи приєднуються Ірина Винницька, Оксана Керч, Марія Головінська, Марія Остромира, Віра Вовк — у прозі, а Марта Калитовська і Леся Храплива в поезії. В дитячій літературі: Іванна Савицька, Олена Цегельська, Ніна Мудрик-Мриц. Окремо стоїть Ірина Книш, публіцистична праця якої виказувала дослідні здібності,

потрібні для біографа, що вона й довела своєю біографією Наталі Кобринської.

Окрему групу творять письменниці з першої, пореволюційної еміграції: Галина Журба, Наталена Королева, Галина Лашенко, Оксана Драгоманова — проза, Оксана Лятуринська, Наталя Холодна-Лівицька, Ірина Шуварська — поезія-проза.

Крім поезії і прози більшість письменниць бере участь у публіцистиці, але це окрема тема.

Представниці різних земель, минуле життя яких проходило у глибоко відмінних духових атмосферах, ідуть до своєї єдиної мети, виходячи з різних філософічних підстав, але спираючись на минуле у різних історичних відтинках, як правну підставу майбутньої України.

Галина Журба у своїй хроніці розгортає стрічку історії у середньовіччя. Встановлює кровний зв'язок поколінь, що його засвідчує сама своєю особою, як прямий нащадок українського роду Копистенських. Вийшла з мішаної родини, але з повною перевагою українських первнів, з повною свідомістю кривд, заподіяних українському народові потрібною верствою гнобителів, озброєнна по самі зуби до боротьби за його права. За своєю боєвою поготовістю до Журби прилучується постань Оксани Лятуринської, тієї діви з тризубом і мечем, яка виводить із пітьми історії лицарів княжої доби. Більшість її поезій — то відгомін голосів минулої слави. Вона їх чує, остерігаючи й наполегливі, як їх чула колись Жанна д'Арк. Усією своєю творчістю кличе до зброї, до життя на волі або смерті „в ім'я чести, в ім'я слави на бойовищі кривавім“. Рідкій сполучі скульптурного й поетичного талантів завдячуємо в поетки чудово різьблені основні постаті на-

родної цілоти — Матері, Дівчини й Воїна. Це згущені образи української стихії, створені нею і для неї, України, для якої „батько відречеться сина і стане брат на брата. О, Ти! Улюблена, єдина в багряно-княжих шатах“. Україна понад усім — „Ти понад дім і матір, Тобі офіри голубині творити і вклякати“.

Те саме в іншому тоні звучить у ніжно-чулому слові Наталі Холдної-Лівицької. Для неї сім літер, які складають звучне ім'я України — це священна формула, з якої зродився провідник новітнього козацтва та світла постать Симона Петлюри.

Іншим голосом промовляє Докія Гуменна. Прийшла вона з непереможною, гарячою снагою сказати свою правду. Там, де вона починала її, їй не дали сказати правди і її голос скоро замовк, тому, що, як каже письменниця, не вміє вона подвійно думати. В таборівій Україні, де для письменників знайшовся якийсь куточок і був забезпечений насущник, здивувала вона всіх своїм великим твором „Діти Чумацького Шляху“. Проживаючи в підсоветській Україні при самих джерелах згубної системи, яка послідовно нищила українську людину, Гуменна знайшла переконання про незнищимість народу. Пірнувши у саму глибину його буття ще в передісторичних часах, вона вивела із нього свою громадянку тисячеліть, оту українську суть, якої не можуть знищити ніякі навали і схрещення. Треба тільки міцно вчепитися у землю рідну й усе перетривати. Все переживе зокрема українська селянка, ота прамати народу.

Віра у незнищимість народу звучить і в інших письменниць, які прийшли з Наддніпрянщини по другій світовій війні. Бачити те все, що вони бачили і самі пережили та зробити такий висновок — значить бачити й відчути відглибну силу народу справді, якусь містичну у своїй незгораємості в огні.

Людмила Коваленко вірить у ту силу також із перелетом у майбутнє. В її утопії „Рік 2245“ Україна — єдина країна з нормальною господарською будовою, іди-

лічна відпочинкова оселя для людей майбутнього, змучених і знуджених стопроцентовою технізацією атомової доби.

Та сама віра є і в Ольги Мак, яка народню цілість порівнює з деревом, що над його короною садівники роблять різні досліди. Калічать садівники корону, а корінь залишається здоровий і жде нагоди, щоб ще буйніше розбуятись на волі.

І та віра є і в Олени Звичайної. У своїй „Селянській санаторії“ й оповіданнях „Оглянувшись назад“ вона описує несамовиту дійсність і в ній людину, яка бореться за своє фізичне існування і збереження душі. Це страдницька путь української жінки, по якому вона йшла з відвагою, часом помилялась, падала, а все ж доходила до правди, щоб її сказати бодай на смертнім одрі, як комуністка в „Селянській санаторії“.

І Гуменна і Коваленко домагаються місця для України. Гуменна в „Епізоді з життя Європи Критської“ виводить на сцену прекрасну дівчину-українку, яка у своєї матері Європи все була попелушкою. Вона старається довести світові логічне право України на місце серед народів Європи, як рівної всім.

Коваленко знаходить діалоги зайвими, бо ж вони досі не помогли й доказів розуму ніхто не слухає. Так є, а як так, то треба йти на ворога з ножем у зубах. Питання співвідносин України й Московії ніхто ще тут так сміливо й одверто не поставив. Доки існує та країна і народ — спокою не буде. Отже треба знищити гніздо загартників, які не слухають жодних доказів. Таке сказати в Америці, де прийнято думати, що поганих народів немає, а є тільки погані уряди, з якими також прийнято церемонитись! Отже ніяких урядів — Москви немає. На землі настали мир і благодать.

Найвищого ступіня літературної творчості у драматургії підіймається також жінка. Песи Людмили Коваленко — це не поверховні конфлікти, це ставлення поважних проблем. В одній із пес вона зводить на терені таборової України три галузі роду Коваленків — наддніпрянських, галицьких і во-

линських. Там вони вперше стають проти себе, придивляються і пізнають одне одного, пізнають, що вони діти однієї матері.

Така сама зустріч відбувається у Докії Гуменної у несамовиті часи, у палаючому Києві, але там брат не впізнав брата. Фанатична правдомовність Гуменної натворила їй багато ворогів. Образ Маряни Верешок, людини формованої методами, надиктованими комуністичною партією, є трагічний. Сконфронтвана з новою дійсністю, новим західним світом, переживає вона глибоке потрясіння. Спеціальною тортуруючою метою самодопиту шукає вона вяснення, душу її роздирають протиріччя, нове притягає і відштовхує, старе прокляте і несприємливе. Ця тяжка душевна криза описана правдиво й правильно. І що ж, знайшлися такі „критики“, які без довгого надумування ототожили Маряну з авторкою і виступили з люшневою критикою проти письменниці, заховавшись за псевдонімами й криптонімами. Не приносить чести така „мужня“ відвага!

Гуменна з тугою допитує чому? Чому тільки злі є сильними? Чому немає добрих і сильних? Де відповідь на ті болючі питання?

Журба й Коваленко не питають чому. Так є і треба бити. Перемогти чи бути знищеним — це закон для тих обох, як і для Лятуринської. (Докінчення буде)

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІ

Дорога пані Голово!

Прошу прийняти мою щирю подяку за запрошення на ювілейну зустріч з нагоди 15-ліття Нашого Життя. На жаль, я не могла взяти участі в тій зустрічі. Тому прошу пробачити мені і прийняти найщиріші мої побажання. Дай Вам, Боже, пані Голово, і всім Вашим співробітницям сили й витривалости у дальшій праці!

Одночасно прошу прийняти мій скромний ювілейний дар 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Я дуже його ціную й очікую нетерпеливо кожного місяця. Дай, Боже, щоб став тижневиком! Дуже бажала б, щоб усі наші жінки його читали.

Анна Чорній, Балтимор

Із днів зриву

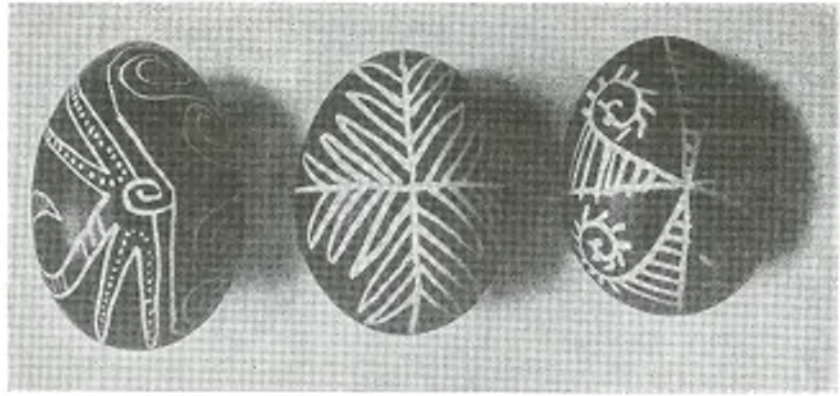
Двадцятьліття зриву Карпатської України проймає мене радістю і сумом. Хоч не й родилась я на Срібній Землі, проте її Відродження там, разом з усіма пережила. І всі події того часу, надійний початок, радісне завершення і трагічний кінець ще й досі стоять перед очима.

Чомусь найбільш інтенсивно згадую побут у Хусті. Внаслідок Віденського Арбітражу дня 2. листопада 1938 р. частина Карпатської України з містами Ужгородом, Мукачевом і Береговом відійшла до Мадярщини. Через те столиця її перенеслася до Хусту. І хоч населення болоче пережило втрату, проте з ще більшою охотою взялося за відбудову власного простору.

З яким запалом узялось жіноцтво до праці! Ще в грудні 1938 р. Філія Укр. Жін. Союзу скликала ширші сходина. Тоді вирішено перенести централу до Хусту, змінити назву товариства на „Союз Українок“, переробити статут і поширити його, відповідно до нових обставин і вимог. Загальні Збори нового товариства рішено скликати на 12. березня 1939. Чи думав тоді хто, що не доведеться їх ніколи відбути?

А тим часом праця йшла гарячково. Вся країна готувалась до виборів і жіноцтво хотіло вложити якнайбільше зусиль у цю справу. Тому щонеділі виїздили членки управи на села. За допомогою вчителюк скликали ми віче і промовляли. У Великій Колані, у Довгому, в Золотареві та в багатьох інших місцевостях. Усюди слухало нас багато жінок і з їхніх приятельних поглядів та несміливих запитів вичували ми, як близько це все їх серцю. Не було між ними ще промовців. Але з того, як охоче вони засновували Кружки та радо вписувались, видно було, що наше слово запало їм у душу.

Але й у Хусті не бракувало роботи. Союз Українок порозумівся з жіночим відділом Карпатської Січі та перевів за допомогою лікарів санітарний курс для медсестер. Понад двадцять сестер закін-

Писанки з Рахова на Закарпатті.
Easter eggs from Rachovo village in Carpatho-Ukraine.

чило перший такий курс. Але найбільше турбот і праці завдавали справи суспільної опіки. В Хусті було тоді багато втікачів із Мадярщини, евакуовані школи й сиротиниць. Усюди було багато потреб, але найбільше уваги присвчували учням евакуованих шкіл, що були відірвані від батьків і потребували опіки.

Поза тим йшла в Союзі Українок й інша праця. З початком грудня відбувся чайний вечір, що згуртував у милій гутірці всіх хустських і новоприбулих членок. Потім відбувся вечір св. Миколая, а в січні традиційна „Маланка“, при великій участі громадянства. Всі ці імгзези не тільки оживлювали товариське життя, але й давали поважний дохід.

На жіночій сторінці щоденника „Нова Свобода“ українські жінки висловлювали свої думки та пляни, як і звіти про виконану працю. Також подавали ми репортажі з нашого життя до жіночої преси в Галичині („Нова Хата“ у Львові, „Жіноча Доля“ в Коломиї).

Незабутні хвилини пережили ми на площі, під час масового здвигу дня 22. січня 1939 р. Тоді члени уряду виголосили ряд промов, а площу залляли представники населення з усіх закутин Карпатської України в їх мальовничому народньому вбранні. Настрій був піднесений, багато людей плакало. Мені пригадався подібний момент двадцять літ раніш на Софійській площі в Києві. Не пропали надаремне всі жертви, не жаль нам було нашого скитання! Знов підіймається Україна на наших очах!

Запам'ятався мені також 2-гий Зїзд Карпатської Січі дня 19. лю-

того, коли тисячі учасників маршували по вулицях Хусту. Сотні січовичок у сіро-синіх уніформах йшли рівними рядами під проводом нашої командантки Стефанії Тисовської. На бальконі Січової Гостинниці приймали парад уряд Карпатської України з прем'єром о. А. Волошином на чолі. Яка радість, яке піднесення відчували ми!

А потім події покотилися швидким темпом. Уранці 14. березня розпочалась зброяна боротьба. Спершу бій Карпатської Січі з чехами, а потім з мадярами. Вже першого дня мали ми ранених у шпиталі. Тому якось не вдалося мені почути 14. березня проголошення самостійності Карпатської України через радіовисильню в Хусті. Не бачила я також засідання Першого Сейму Карпатської України дня 15. березня 1939.

Коли в Хусті відбувалися ці важливі державні події, на фронті Карпатська Січ вела вперті бої з мадярами і все нові й нові ранені поповняли простори нашого шпиталю в Хусті. Лікарям допомагали тут нові мед-сестри й січовички. І в ньому шпиталі провела я з чоловіком-лікарем останні дні в Хусті.

А вже 16. березня прийшлося нам евакуватись. Виїздили ми з Хусту в останню хвилину, під мадярським обстрілом, в напрямку до Бичкова. Ледве дістались ми туди, коли місцевий мадярський комітет відібрав у нас авто і ми вже лішки перейшли міст до Румунії. Декілька годин перед нами тут перейшов до Румунії й наш уряд, а пізніше й частина Карпатської Січі.

Деякі частини Карпатської Січі відступили в гори й там серед лі-

Три ювілеї

Мазепинський 1959 рік українське жіноцтво відзначає також своїм ювілеєм, себто 75-літтям жіночого руху. А на тлі його видніють дві жіночі постаті. Це видатні українки, вчені і громадські діячки, що своїм життям неначе підтверджують його кличі. Саме сповняється їм 75 літ віку.

Д-р **Наталія Василенко-Полонська** — це відомий український історик. Уродженка Харкова, вона студіювала історію на Вищих Жіночих Курсах у Києві. Наукову працю почала в 1909 р. архівними дослідженнями. Вже в 1913 р. вийшла її капітальна праця „Культурно-історичний атлас“ із пам'яток старини та мистецтва із 120 таблицями у трьох томах. Головна її увага звернулась пізніше на Запоріжжя, яке опрацювала у ряді своїх праць. Та для своєї докторської дисертації вибрала іншу тему, а саме проблему заселення Південної України в середині XVII-XVIII ст. Матеріали до неї збирала довгі роки. Їй удалось довести, що ця частина України заселена українським населенням, а не московинами, як твердили російські вчені.

Д-р **Н. Василенко-Полонська** була однією з перших професорів-жінок Київського університету. Доцентом стала в 1916 р., а потім читала виклади в кількох високих школах Києва. У 1924 р. стала

сів ще довго продовжували партизанську боротьбу. Отже, Карпатська Україна витримала в боротьбі за свою незалежність довше, як Польща чи Франція під час 2-гої світової війни.

Так завзято боронило війською молоді української держави свою землю, не зважаючи на брак зброї та малу кількість людей у порівнянні з ворожими силами. Цим Карпатська Україна перша з цілої Європи поставила збройний опір проти агресії сусідніх держав і не послухала наказу Гітлера з 15. березня 1939 — здатися мадярам без бою.

Ці важкі, трагічні, але героїчні моменти навіки залишилися у нашій пам'яті, незабуття Срібна Україно!

старшим науковим співробітником Української Академії Наук, а в 1934 р. звільнено її, як „ворожий“ елемент. На еміграції діє, як професор Укр. Вільного Університету у Празі й Мюнхені, член Наукового Т-ва ім. Шевченка і член УВАН. Є членом Інтернаціональної Вільної Академії Наук у Парижі з 1953 р.

Ювілятка є співробітницею нашого журналу, в якому порушує історичні теми.

Ганна Чикаленко-Келлер — це відома громадська діячка. Народилась у с. Перешорах на Херсонщині у сім'ї широко відомого громадського діяча Євгена Чикаленка. Гімназійну науку закінчила в Києві, а потім подалась для дальших студій до Швейцарії. Тут студіювала природничі науки в університетах Лозанни й Женеві. Закінчивши їх блискуче в 1909 р., вона змінила факультет і в 1914 р. закінчила в Едінбургу, в Шотландії історично-мовні студії, досягнувши нагороду визначного англійського вченого, проф. Балфура.

Вже під час студій стала Ганна Чикаленко дописувати до української преси. Стала постійною співробітницею „Ради“, а для Літ.-Наук. Вістника виконувала різні переклади. Перша світова війна перервала цю працю. У 1918 р. виїхала вона з українською дипломатичною місією до Швейцарії і працювала в нашому посольстві в Берні. Завдяки своєму знанню мов та місцевих умовин вона віддала цьому посольству велику прислугу.

Дальша фахова й наукова праця Ганни Чикаленко-Келлер пробігла в Німеччині, де вона була лекторкою в університеті в Тюбінгені. Для українського жіночого руху вона теж прислужилась, впроваджуючи наші жіночі організації на міжнародній ґрунт. Репрезентувала нас на конгресах по І. світовій війні. Її ініціативі завдячуємо також заснування Союзу Українок Америки в 1925 р.

Відновлюйте вашу передплату вчас, чим досягнете миле почуття упорядкованості, а видавництво зрівноважений бюджет.

Яка Ваша думка?

Ще про кулінарне назовництво

Не думаю, щоб у справі кулінарного назовництва варто робити так багато гамору. Галина Журба ще в 1956 р. перевела генеральний наступ на нещасні „пляшки“. А в останньому числі „Н. Ж.“ знов хтось розпочав дискусію про „товщ“ і „муку“ Пригадую собі, що в нас, у Галичині вживали на „товщ“ виразу „омаста“, „помастити“, а в піст — слово „олий“, ніколи „олия“

Деякі назви у куховарстві є інтернаціональні, тож насильна націоналізація назв смішно вражає. Мені здається, що таке дрібничкове намагання „сборництва“ у куховарстві неважне й безуплишне. Ми ж ніколи не вирівняємось в ідеальну цілість, розбіжності завжди будуть. Чи не краще застосувати взаємну толеранцію в цьому секторі, як і в інших?

Ольга Решетило

Від Редакції

Процес творення й кристалізації кулінарних назв зясований у ч. 1, 1959 п. з.: „Кулінарне назовництво“. Цієї ділянки не можна залишати, щоб вона розвивалась самопливом. Культурні народи, що мають вироблену й розгалужену мову, стараються кожну ділянку життя упорядкувати й виробити в ній устійнене назовництво. Отже і в нас виникає потреба зробити це в харчево-кулінарній ділянці. Це дивогляд, що господині того самого народу не розуміють приписів чи не можуть порозумітись у цій ділянці через надто переплутані терміни.

Оця щоденна потреба й підказала нам думку взятися за впорядкування цієї галузі. Ми свідомі того, що це дуже трудне завдання і ніяких „насильних“ засобів не думаємо стосувати. Навпаки, взаємну толеранцію проявляємо також, друкуючи в кожному приписі рівнобіжні дві назви, прийняті на заході й на центральних землях України. Хочемо тільки допомогти у впорядкуванні цієї ділянки, яка вимагає повільного й довгого процесу.

Карнавалові міркування

— Буду сидіти на кожній забаві до кінця, а не лишу дитини самої. Хай усі навіть сміються, що я „старозаконна“, — запевняє мене одна зі знайомих, що має доньку в танцювальному віці.

Розуміється, „дитина“, про яку говорить знайома, є вже вища на голову від мами й має охоту бути такою самостійною, як її інші ровесниці, дарма, що звичайно всім їм бракує добрих кілька літ до повнолітності. Але тут починається самостійне життя куди скоріше. Бачимо тепер у карнавалі це найкраще, на всіх прилюдних забавах і балах, від яких гуде в українському світі. На кожній такій імпрезі можна завважити молоденьких 15—16-літніх дівчаток, що своїм одягом і поведінкою стараються доконче дорівняти, а то й перегнати тих „дорослих“

Які ж бо ми — ці старші — нудні зі своїми спогадами та порівняннями до минулого! Але так хочеться тут згадати, що колись десь було в нас таке правило, яке забороняло молоді з т. зв. середніх шкільних брати участь у прилюдних забавах і... всі цього придержувались. Молодь мала свої забави: шкільні, пластові, спортові, були танці, „дансінги“, але все до точно означеної години й під оком старших: мам, професорів чи виховників.

Все це, розуміється, тепер пересуди й „старозаконність“, як були колись для нас оповідання наших матерей, що у своїй молодості мали ще куди гостріші това-

риські приписи. Все ж і тепер ду мають про розваги, призначені лиш для молоді (ніхто не вимагає аскетичного життя), ось, наприклад, у кожному більшому пластовому осередку відбуваються часто забави, що їх улаштовує саме юнацтво, читаємо оповістки про вечерниці, маскові балі старшого пластуна, а і Пласт-Прият не стоїть позаду, навіть подекуди гарний звичай представлення дебютанток завели. Це тільки в цьому одному середовищі, а скільки крім того курсів танків, перкалевих вечерниць Союзу Українок, забав СУМА, ОДУМ-а і т. п. Минули часи національних жалоб і молодь може танцювати, скільки захоче.

Є тільки питання: як і де, та чому це так часто відбувається без співучасті батьків? Бо ніде правди діти — мало тепер таких мамів, як наша знайома, щоб цікавилися тим, як і де бавляться їхні діти. Чи і на це не стає часу в американському темпі життя? Чи справді можна так байдуже приймати вступлення в товариське життя сина, а зокрема доні, щоб навіть не брати в ньому участі й не переживати цієї приємності разом із ними? Не стояти з порадою і терпеливістю до „проблем“ суконки, перших симпатій, зустрічей і таємничих телефонічних розмов?

Аж лячно стає, як скоро тепер зарисовується прірва між батьками та дітьми, як скоро пускається цих дітей на широкі води життя! При цьому обсервуємо цікаве яви-

ще у молодечих організаціях. З незвичайною увагою слідкують батьки за фізичними вигодами своїх дітей; справа промокнення та можливості простуди в таборі чи на прогульці, проблема доброї відживи, втоми, раннього вставання стоять на першому місці. Коли однак назріває час проблем психологічного порядку, коли в молодих душах нуртують питання, на які треба відповідати не принагідному виховникові, а батькові чи мамі, коли грозять небезпеки куди поважніші, як простуда чи шлункова недиспозиція — батьків немає.

Ось перейшли ми з карнавалових настрів до таких поважних міркувань. Але вони насунулися нам своєю актуальністю, а в тім, не повірите — які серйозні проблеми можуть мати свій початок саме під звуки танга чи мамбо. Тому ми нітрохи не сміємося з нашої знайомої та її постанови перетривати всі забави з донею „до білого ранку“, а тільки дивує нас, чому так мало матерей придержується таких засад.

КА-О

КОМІСІЯ ВИСТАВКИ

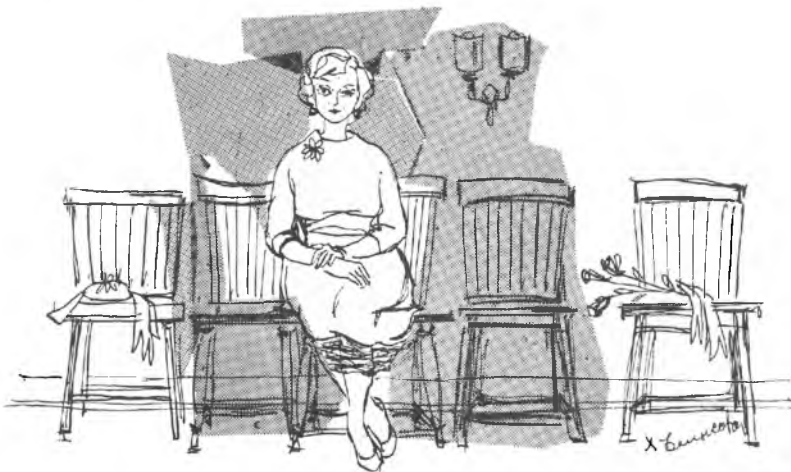
Під час Світового Конгресу Українського Жіноцтва відбудеться в Нью Йорку Виставка Жіночої Творчості. У переглядній формі покаже всі жіночі таланти, що діють тепер у вільному світі. Учасниці Конгресу побачуть там твори українських письменниць, картини образотворчих мисткинь і вироби прикладного мистецтва, як вишивки, кераміку й писанки.

У Нью Йорку створилася Комісія Виставки під проводом п-ні Марії Головей, культ.-освітньої референтки Окр. Ради СУА. Членами Комісії є п-ні др. Марія Кобринська (книжки), п-ні Марія Ржепецька (картини), п-ні Оксана Кравченко (вишивка і ляльки), п-ні Ізидора Левкович (писанки).

ВСТУПАЙТЕ

В ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ

СФУЖО!

Боротьба за борщ

Чого то вже в нас не забрали? Поляки присвоїли собі і Львів і Гуцулів разом з їхніми різьбленими палицями й касетками, но, а москалі, відома річ, побили всі рекорди: їхні вже і наша Русь, і наш Київ, і наше Слово о полку — не кажучи вже нічого про залізо, вугілля й пшеницю. Та ми тримаємось покищо осторонь „високої політики“ і не здіймаємо сьогодні на цьому місці прапорів боротьби ні за Гуцулію, ні за скарби Донбасу. А от за борщ воювати таки, мабуть, прийдеться! Бо і хто ж за нього заступиться? Авже ж не заступляться за нього ні наші політичні середовища, ні асекураційні установи, ні погребники. Всі скажуть: це справа жіноча! І правильно! Дехто може потурбується про який саме борщ мова: полтавський, тернопільський, чи може Понеділковий, помішаний, соборний? Не турбуйтеся! справа не в смаку, не в запаху, не в кольорі. справа в концепті, у самому понятті-символі слова: борщ. А якщо ви не любите глибшої символіки, а волієте речі конкретно означені, скажемо просто: мова про борщ жидівський.

У Філадельфії, в театрі Волнат, що приміщений при вулиці тієї ж назви, йде вистава жидівсько-англійської музичної ревії, що носить багатозначну назву: *Borscht Carades*. Ревія, мабуть, двомовна (так і сказано: *English-Yiddish*) і призначена для глядачів жидівської, етнічної групи, що їх єднає.. український борщ. Якби так можна борщ намалювати, ми певні, що його наші ко-патріоти включили б до своєї національної емблеми. Якщо гармонію українського борщу можна було б передати музичним ритмом, цей мотив був би вжитий, як рефрен їхнього національного гимну. Бож і люблять вони цей борщ, чи не більше, ніж ми, і привезли його зі собою з-за сім гір, з-за сім рік. із далекої нашої батьківщини.

У висліді цього сентименту — борщ, в уяві пересічного американця, асоціюється зразу із жидівською меншиною, так само, як і наші прізвища на -ський, коли пи-

сати їх із „вай“ на кінці, замість польського -і.

Боротьба за борщ, хоч може й несвідомо, почалася уже давно. В інтернаціональних інститутах, на міжнародних конгресах і базарах Україну та її політичні аспірації заступає завжди борщ — древній князь в асисті бояр — голубців і вареників. Іде боротьба за смак суб'єктивної і голодної чужої публіки. Та ми свято віримо в перемогу нашого борщу: бо ж борщ Манішевіча не рівня ні нашому полтавському, ні галицькому, ні соборному.

Проте для добра українсько-жидівських взаємин треба дбати, щоб боротьба за борщ не ставала надто гарячою. Вміймо оцінити глибокий сентимент наших колишніх співвітчизників до рідного нам усім українського борщу. А надмірну нашу войовничість тасімо згадкою про ті скупі часи, коли не було ще ні „Одеси“, ні „Полтавки“, ні краківської ковбаси Маліновського, ні імпортованих грибів від Старуха. Чи були б перетривали на якому італійському хлібі цю голодну кризу наші новоприбулі скитальці, коли б так не жидівсько-український хліб, жидівсько-українські баклажани, жидівсько-українські квашені огірки, жидівсько-український борщ?

„Marty“

ЖІНКИ У ІІІ. КОМІТЕТІ ОН

Треба ствердити, що жінки в Об'єднаних Націях займають із кожним днем сильнішу позицію: на останній 13-тій Сесії Ген. Асамблеї вже буде 38 делегатів-жінок. Було чотири міністри — члени кабінету (Англія, Ізраїль, Швеція і СРСР), шість делегаток у ранзі міністра, шість членок парламентів. Решту становили вищі урядовці або громадські діячки. Між ними варто відмітити п-ню Фуджиту, японську делегатку, яка є головою Ліги Жінок-Виборців.

Але цілком „по-жіночому“ виглядав на цій сесії 3-тій Комітет: значна більшість його членів, що у своїй компетенції має справи гуманітарні, соціальні і культурні,

становили жінки. Головою була пані Цалдаріс (Греція), а доповідницею була представниця новоствореної держави Гани — пані Еддісон. До цього ж Комітету належали також справи біженців.

Серед жінок-делегаток було багато „старих знайомих“, які вже не на одній сесії репрезентують свої країни. Вже витворюється тип „фахових“ делегаток, що від кількох літ приїздять на Асамблею. Куба вислала в цьому році аж чотири делегатки, Афганістан — дві делегатки, жінка-делегатка була й від Абіссинії. Від Української Советської Республіки прибула Марія Підгиченко, директор Київського Педагогічного Інституту. Чомусь не було, як звичайно, делегаток від Польщі й Білорусії. З арабських країн лиш Пакістан вислав свого посла в Італії, як делегатку.

Цікавий інцидент трапився представниці однієї з „молодих“ африканських делегацій. В безконечній дискусії над справою прав жінок (якою Комітет займається вже кілька літ), згаданий делегат завважив:

— З огляду на те, що жінці треба завжди уступити, я здіймаю свою пропозицію і приєднуюся до внеску пані Бернардіно...

На те дістав „тверду“ відповідь від делегатки Домініканської республіки, яка користується загальною пошаною на терені ОН:

— Я тут є представником моєї держави, а не леді...

Б. Лаврівський

ХТО ЧЕРГОВИЙ?

У грудневому числі Н. Ж. прочитала у заклик зложити передплату Нашого Життя для залишенок. Посилаю річну передплату й прошу призначити де треба.

Др. дентист Ірина Левицька
Клівленд, Огайо

Вашу пожертву призначили ми на висилку журналу для п-ні Дарії Козакевич у Нюрнбергу. П-ні Козакевич є головою делегатури ОУЖ і вчителькою у школі українознавства. Журнал, призначений для неї, приносить користь цілому гуртові.

Адміністрація

Тридцять недаремних літ

В затишній околиці Буенос Айресу, в саді, притулившись до зрідка подибуваних в Аргентині дерев, стоїть невелика оселя п-ва Цимбалів. Уся вона дуже різнить ся від оточення. Зовсім не нагадує типових, аргентинських, плоскодахих „кас“ чи модніших „салетів“. Ззовні обросла пнучими рослинами, в середині обвішана старовинними українськими килимами, декоративними веретами та картинами господаря, відомого мистця. Нічого тут з аргентинського „люхо“ (люксус) у роді комплекту гнутих меблів, сецесійних буфетів із дзеркальною стіною, брократних завісок, що відділюють кімнати замість дверей, стандартної спальні і гордості аргентинської господині — наростіж відчиненої купальні з почищеними кахлями! Тут книги, картини, а головне — пам'ятки з України. Їх багато — хата, як музей! Кожен її куток надиханий любов'ю до свого у найкращій формі.

Тридцять років сповнилось недавно тому, як ця родина осіла в Буенос Айресі. Мусимо повернутись до того холодного, собачеволого травневого дня, коли корабель із Гамбургу, що привіз молоденьку паню Тетяну, спинився на північному причалі каламутно-жовтої Ляпляти. То не той теплий край, що про нього розказував агент корабельної лінії?

Поза панею Тетяною 1919 рік, участь у повстанні, останнє прощання з родинною хатою, де залишилась сама мати, (батька ж, начальника дивізії, розстріляли большевики), розгром району. 3-річне вчителювання в українській школі і дальша втеча через Дністер від куль і собак до Румунії. Потойбіч скривавлена Україна, знуцання й сваволя Чека — поцейбіч румунські старшини з мальованими румянцями, панночки в маркізетових суконках, флірт і веселощі. Пані Тетяні 20 років, її обличчя без усмішки, на ній похідна шинеля, вона голодна. Та все ж тут воля. І властиво Румунія — не Румунія, а Буковина, де живуть ті ж люди, що й на Поділлі. І молода повстанка прикипає серцем до тієї землі,

де хоче працювати й жити. Вона скидає шинелю і вдягає вишивану сорочку, чорну спідничку. Живе надією швидкого повороту або праці для того народу тут же. Та доля просуджує інші шляхи. Треба заробляти на прожиток, а тут немає як. Хтось піддає думку про виїзд до Канади. Там багато наших поселенців, учителька там напевне знайде місце для своєї праці. В 1923 р. папери до Канади на руках. Їдуть до Гамбургу, де послужливий агент перемовляє їхати в Аргентину, де теж наші люди й підсоння подібне до нашого... Це ж усе одне — Канада чи Аргентина!

І ось група емігрантів у невеликому готелі на березі брудно-жовтої ріки, серед колючої трави. Готель тісний, повен блощиць. О 4-тій год. зранку підіймають із ліжок — шукати роботу. Приходять теж до готелю клієнти шукати жінок. Молода жінка сидить на камяній лавці перед готелем з родиною бесарабців. У родині багато дрібних дітей, найстаршій дівчині ледве чотирнадцять. Усі голодні й заморені. Агент підходить до пані Тетяни. Обіщое добру роботу. Яка радість! Бо й чоловік ніяк не може знайти роботи, хоч шукає її кожного дня. Та агент, почувши про чоловіка, відходить.

— Заміжня? Ні, нам такої не треба! — І бере 14-літню бесарабку, якої більше ніхто вже не побачив, ні батьки, ні поліція...

Буенос Айрес — гарне місто та не для емігрантів. Хтось назвав містечко Беріссо. Там можна дістати роботу в бойнях. Перші дні в Беріссо затамились, як безнадійний, кошмарний сон. Чоловік захворів, йому поновилась рана і він покищо без праці. Зате пані Тетяні зразу пощастило: наклеювати етикетки на консервні банки, класти їх по 12 в скриньку і відносити. Швидко, як можна найшвидше, бо замовлень багато. Це ж післявоєнні часи і консерви продаються в збіднілій Європі тоннами. Друга справа — хата! Таких, як пані Тетяна тисячі в Беріссо і живуть вони якбудь. Хати в „теплому краю“ будуються за один день. Чотири

П-ні Тетяна Цимбал у строю жінки козацького старшини.
Mrs. Tetiana Cymbal, a prominent Ukrainian in Buenos Aires, Argentina in a historic Ukrainian costume of XVI century.

стіни з гуфрованої бляхи, такий же дах і цегляна долівка. За піч і кухню править примус. Щастям, бо помер власне комірник, дістає пані Тетяна таку хату. Дощ падає крізь діри до середини й на цегляній долівці, де попередній комірник, рубаючи дрова, вижолобив діри, збираються калюжі. В місті, що положене нижче морського рівня — круглий рік сиро. Зимою, коли падають дощі, одяг і білля ніколи не висихають. Лягаєш у вогкому, у вогкому зриваєшся о 5-тій год. ранку до роботи.

Вулиці в Беріссо немощені. Різня працює безперебійно. Цілу ніч у місті дзвонять будильники в бляшаних домиках, цілу ніч сунуться вулицями люди, хляпаючи по болоті, кашляють і кленуть. Молода пані пробігає темну як ніч вулицю і розбризькуючи калюжі, спить невиспана до праці. А там, уже прочуваючи смерть на рухомих сходах, реве худоба і той рев приречених на смерть коров несеться

над темним містом, над болотяни-ми вулицями.

Працюють по 10 годин, бо великі замовлення. Все ж робітники дістають мінімум — 37 сотиків. Та це ще не найбільше лихо, менше від грубих жартів і зневажливого ставлення робітників до „панночки“

Після тижневого побуту в Беріссо перша зустріч з українцями. Яке свято! Їх небагато, всього семеро. Але ж і з ними можна щось почати. Закладають товариство. Підшукали театральний примірник „В суді“ й думають ставити виставу. В Беріссо існує комуністична кооператива, а її членами переважно спантелічені волиняки, яких ностальгію зручно використовує „старший брат“. Для цієї першої вистави група винаймає залю в польському домі за 50 пезів, а за других 50 пезів — музик. Пані Тетяна приймає у виставі участь, думає про костюми й перед виставою обходить хату за хатою, запрошуючи людей. Вступ даром. Успіх моральний великий. Актив комуністичної громади, новозаснованої „Просвіти“ й театр „Молода Громада“ злилися в одне товариство. Наймають хату ближче до фабрики. Товариство справді соборне. До волиняків і придніпрянців долучуються галичани. Дають вечірки й театральні вистави. По трьох роках переносяться до Буенос Айресу. Пані Тетяна разом із панями Горенок, Бременстуйль і Мандзій закладають першу жіночу секцію на Док Суді. Док Суд — це портове передмістя Буенос Айресу, густо заселене українцями. Праця налашдується, а пані Тетяна звертає свою увагу на інші передмістя, як Валентін Альсіна, заселене скомунізованими волиняками. В цьому осередку пані Тетяна рішила заложити школу. Довелось знов ходити від хати до хати та прохати батьків, щоб віддали своїх дітей до школи. Зразу не хотіли й слухали, та завдяки енергії молоді вчительки починає приходити 46 дітей. Школу, книжки й зшитки оплачує пані Тетяна. На влаштованій для дівчорі „ялиниці“ являється сотня дівчорі. Участь дітей у школі росте. Для придбання коштів школа дає театральні вистави, які стягають що-

раз більше публіки. Пригадується опера Лисенка „Коза-дереза“, для якої Віктор Цимбал упрянував декорації й костюми. (Оглядаємо свіжі й чарівні макети декорацій та дотепні проєкти костюмів. Хіба можна порівняти їх із тими з сьогоднішніх вистав?) Школа велася так, що після півторамісячного навчання діти читали й писали рідною мовою. Кожночасна лекція починалась Господньою молитвою і кінчалась молитвою за Україну.

Драматичний гурток на Валентін Альсіна поставив ряд театральних вистав — „На перші гулі“, „Вельможна пані Кочубеїха“, та „Вій“ Костюми й досі в панства Цимбалів. Пані Тетяна витягає зі скрині ціле наруччя і вмиє бачимо перед собою вельможну паню Кочубеїху у вишиваному кунтуші та сріблестій попередниці. На грудях перлове намисто, у стані дорогоцінна спряжка. А ось бурсацькі киреї (їх пошили 12 для „Віа“), темнозелений із золотим краєм жупан сотника, а ось блакитна корсетка, голуба плахта і сріблеста попередниці сотниківни — Відьми. На столі проєкти інших костюмів. На нас дивляться фосфоризуюче зелені очі Віа, грізно супитесь Сотників вус, морщить брови Хома Брут, якого грав незмінно п. Віктор („бо я співав“, каже. У нього й сьогодні гарний тенор!) Для тієї вистави зроблено 30 проб.

Гай, гай! Далекі часи! Сьогодні в Буенос Айресі „Віа“ не ставлять. Та чи тільки в Буенос Айресі?

Все трудніше було з придбанням доброї залі. А що, коли б так придбати власний будинок? У р. 1931 п-во Цимбали подарували „Просвіті“ площу на Доксуді вартості 460 пезів, яка стала підставою для будови Нар. Дому. Зате громадянство йменувало їх членами-добродіями. Та, мабуть, це замало окреслює їх ролі. Вони були насправді батьками цієї своєї громадської дитини.

Також жіноча організація завдячує пані Тетяні свій початок. Разом із панями Чередниченко, Драгомановою, Качанівською і Марцюк засновується в 1938 р. Союз Українок, який діє до сьогодні. Розпочалась допомогова праця. Пані Тетяна ввєднує в банку фон-

ди для дитячих забав, для дивізійників вислано 17 скринь одягу й харчів. У порті зустрічають українських емігрантів, добившись вступу на кораблі.

Активність і зарадність пані Тетяни йде в парі зі співчуттям для потребуючих та постійним зацікавленням культурним життям. Покидаючи хату на околицях аргентинської столиці ми маємо враження, що побачили закуток соняшного Поділля, в якому спинились на літній побут темпераментні кияни.

Оксана Керч

З НОВИХ ВИДАНЬ

А. Франко-Ключко: Рукописи І. Франка в Канаді. Праці Інституту Словянознавства УВАН за редакцією Яр. Рудницького. Ч. 28. Вінніпег, 1957. Окрема відбитка зі збірника „Франко і Франкія на заході“. Ст. 16.

Із великого листування з батьком Ганна Ключко зберегла тільки три листи. Один із Ліліки в Югославії куди Іван Франко вїхав був на лікування, а другі два зі Львова, написані до неї недовго перед його смертю. Решта листування пропала.

Та вже з цих трьох листів пробивається багато вісток про рідинні й життєві умовини поета. Зокрема в останніх листах видно велику його самотність, яка вєначе й не тяжить йому, бо як пише, багато працює. Контакт із дочкою овіяний дбайливістю за її долю (вона перебувала тоді у тітки в Києві).

Із її спогадів про листування з батьком довідуємось, що найбільше писав він їй зі своїх подорожей. З подорожі по Італії майже щодня присилав їй картку або лист. Цікава вістка про враження, яке зробила на поета статуя Мойсея долота Михайла Ангела. До неї він кілька разів повертався й мабуть там зродилась думка відтворити цю могутню постать у поемі. Л. Б.

Збірник для дітей
„СРІБНА ЗІРКА“

Коштує 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

Із курсу танків 63 Відділу у Дітройті:
Вчителька п-ні Аніля Мк Феддін поміж дітьми.
Branch 64 UNWLA in Detroit, Mich., conducted classes of Ukrainian Folk dances. Teacher Anita McFeddyn is in the center of the group.

Курс дитячих танків

У нашому намаганні — прищепити дітворі любов і пошану до українських культурних цінностей — велике значення має народній танок. Він оживляє кожну дитячу громадку. Привчає її до нашого танкового ритму, до його свobodних, а плавних рухів, до жвавих народніх мелодій. Окрім того по-знайомлює дитину з народнім убранням і вчить гордитись його красою.

Народніх танків вчать тепер в усіх молодечих організаціях. Але не всі діти охоплені ними. Тому стараються й інші організації впровадити в себе це навчання. Між ними й 63 Відділ СВА у Дітройті. Бо й справді — це йому зовсім по дорозі. Виховна референтура СВА має дбати про дитячу розвагу. А курс танків — це власне найкраща розвага для дітей, бо дає їм не тільки нагоду для ритмічного руху, але також повчає їх.

Тому 63 Відділ СВА перевів уже двічі такі курси. Проварила їх п-ні Аніля Шпетковська-Мк Феддін із Віндзору, яка має закінчену балетну школу, а також курс танків

В. Авраменка. У кожному курсі взяло участь около 30 дітей у віці 8-14 літ. Вчителька поділила їх на 2 групи — менших і більших. Навчання тривало цілий рік. Діти мали около 20 лекцій річно. При кінці курсу кожного року відбувались пописи.

Матері старались пошити дітям стилеві народні строї. Не всі діти мали їх, але більшість придбала вишивані сорочки.

На пописі діти вивели такі танки: Козачок, Катерину і Гопак. Аркан і козацький герць із шаблями танцювали самі хлопці, а найменші Метелицю укладу п-ні Мек Феддін. Також був сольовий виступ 12-літньої Мотрі Макара із танком „Гуцулжа“

Ініціативу до курсу подала п-ні О. Макара, а дуже помічною їй у цьому була п-ні М. Скасків.

Відділ придбав таким способом невелику танкову групу, що прикрашає своїми виступами всі його імпрези. Її запрошують також інші організації. Але ціль курсу — не імпрези, а добре й радісне вичення дітей.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Чому такий поділ?

Читала я інформацію про літературний огляд п-ні Животко і мене дуже прикро вразив розподіл письменниць на „на старих емігранток“, „східняків“ і „західняків“ Дуже дивний принцип! Я, наприклад, по стилю, по ідеях, багато ближче стою до Галини Журби, ніж до Людмили Коваленко. І звідки взагалі взяла пані Животко, що я „центрально“, а не „західня“? Часом можна й помилитись, часом і треба помилитись...

Ганна Черинь

У цьому числі Олександра Животко обосновує свій поділ. На її думку це є групи, „обеднані спільною атмосферою минулого, в якому росли, розвивались чи творили“ Та це є тільки зовнішня схема, на якій вона спирається. Бо в дальшому вона групує їх за жанром, мистецьким світоглядом, тематикою. Отже немає тут небезпеки якогось літературного Збруча, на що, мабуть, натякаєте.

Редакція

Два рази дає, хто скоро дає!

† Посмертна згадка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Ділимося сумною вісткою із членством СУА, що дня 24. жовтня 1958 р. померла по довгій і важкій недузї довголітня членка 48 Відділу в Найставні — **Катерина Жураковська**. Народилась у 1887 р. Приїхала до ЗДА 24. червня 1907 р. з с. Фредрополь, пов. Перемишль. Повінчалась 24. липня 1910 р. із Михайлом Жураковським і привела на світ десятеро дітей. Покійна залишила у смутку чоловіка Михайла, синів Степана і Петра, дочок Олену, Павлину, Осипу й Аделю, чотирьох зятів, одну синову, 12 внуків, та рідну сестру Юстину Лопушанську. Похорон відбувся дня 29. жовтня 1958 р. із катедри Непорочного Зачаття Пречистої Діти Марії. — Членки 48 Відділу провели її в останню дорогу і вислухали панатихи в похоронному заведенні І. Гасина.

Нехай прибрана американська земля буде Тобі пером!

Вікторія Савчинська, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ.

З сумом подаємо до відома, що дня 23. січня 199 р. покинула нас на віки дорога наша членка **Ольга П. Малюк**. Народилась у 1903 р. у с. Торське, пов. Заліщики. У Заліщиках покінчила вчительську семінарію і вчителювала коло Варшави. До Америки прибула з родиною в 1949 р. Вступила до 22 Відділу в Шикаго, де була доброю й активною членкою. Залишила в великому смутку чоловіка, сина, дочку, зятя, внуків та дальшу родину тут і на рідних землях.

Нехай прибрана земля буде їй легкою!

Управа Віділу

На днях наспіла вістка про нагале захворіння і смерть **Марії Скоропадської-Монтрезор**. Найстарша дочка гетьмана Павла Скоропадського, вона перейняла по смерті Гетьманича Данила провід гетьманського руху. Проживала в Оберстдорфі в Німеччині, де й поховано її дня 20. лютого 1959. Її

постаті приволяємо обширнішу згадку.

У січні померла в Франції **Розалія Винниченко**, дружина письменника Володимира Винниченка. Проживала довгі роки з ним на хуторі „Закуток“ на півдні Франції. По його смерті в 1955 р. зберігала його літературну й образотворчу спадщину й передала її УВАН до переходу. В останній її недузї дбала про неї малярка Іванна Нижник-Винників, яка працює тепер на Рівєрі.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу моєї дорогої нучки, бл. п. **Діани Ольги Ольшанівської**, яка білим ангелом відійшла від нас дня 25. січня 1959 р., проживши 7 днів, складаю 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“. Цією дорогою складаю також подяку моїм дітям Роксолянї й Юрїві Гіліцінським за полагодження всіх формальностей у часі похорону й моральну піддержку моїх дітей Божени й Ігоря Ольшанівських, батьків покійної.

Бабуня Наталія Павлишин

Замість квітів на могилу юної й невіджалуваної **Христини Ярош** складаємо 25 дол. на фонд „Мати й Дитина“.

**Марія й Орест Павлюки
др. Євген Гіль**

Замість квітів на могилу **Ольги П. Малюк** зложили 15 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“ на руки 22 Відділу СУА в Шикаго

**п-во Ольга і Микола Оленичі
в Шикаго**

Замість квітів на могилу своєї дорогої членки **Ольги Малюк** складає 15 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“

**22 Відділ СУА в Шикаго
Розалія Сидорик, голова**

ПО ДЯКА

Сердечну подяку складаю п-ні **Марусі Крижанівській** із Рочестеру за передплату журналу Наше Життя, яку п-ні Маруся платила за мене впродовж трьох літ. Щире Спасибі!

**Стефанія Тиха
Захист Абондан у Франції**

КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Для підготовки Конвенції в Нью Йорку заснувався вже Конвенційний Комітет, на чолі якого станула містоголово Гол. Управи в Нью Йорку п-ні Катерина Пелешок. П-ні **Олександра Різник**, голова Окр. Ради в Нью Йорку, стала містоголовою. Секретаркою вибрано п-ню **Оксану Кравченко** із 71 Відділу у Джерзі Ситі. Референткою бенкету стала п-ні **Іванна Бенцаль**, референтка звязків Голов. Управи СУА. Пресовою референткою вибрано п-ню **Марію Демидчук** із Окр. Ради в Нью Йорку.

Конвенційний Комітет розпочав роботу. Перший його комунікат появляється вже в цьому числі у Вістях із Централі.

ДОПОМОГА БАБУСІ

Завдяки жертвенності 68 Відділу в Сиракюзах могли ми взяти під опіку стареньку жінку в Австрії. Це вже десята бабуся в Європі, яка втішається нашою увагою. Яким світлим променем являється для неї цей скромний даток! Не тільки тому, що про неї дбають і памятають. Але й тому, що ця опіка, хоч скромна, але по с т і й н а.

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

У січні відвідав Голов. Управу СУА голова Укр. Нац. Ради п. Іван Багрянний. Прибув у товаристві панів Біляєва і Шинкаря. У Домі СУА зустріли гостей голова Централі п-ні **Олена Лотоцька** й інші членки Гол. Управи. Завязалась дискусія на тему участі жінок-наддніпрянок у громадському житті, а в жіночих організаціях зокрема. В наслідок того гостина протягнулась довше й присутні обмінялись поглядами на цю справу.

ОСОБИСТЕ

Нашій дорогій співробітницї, редакторці дитячої сторінки п-ні **Марїї Юркевич** бажаємо всього добра з нагоди її 75-ліття. В той день полинуть до неї думки всіх малих читачів дитячої сторінки а й вдячні почування батьків. Нехай Господь Бог дасть їй сил і здоров'я на многії літа!

Ред. Колегія Нашого Життя

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Одинадцятий рік видання

Число третє

КОМУНІКАТ

В житті української спільноти завершився один етап життя — сповнилось 75 літ від часу, коли українка проявила свою волю до громадського організованого життя, засновуючи свої гуртки у Києві і Станіславові у 1884 р.

Духові злети її творчого духа та наполеглива завзята праця у всіх ділянках життєвих інтересів ще на схилі ХІХ ст. проломала льоди здавна відмираючих поглядів на становище жінки у суспільстві, як на підрядне.

Українська жінка зробила від тоді великий вклад у життя рідного суспільства, дійшла до певних тривалих осягів та намірена далі шукати все нових шляхів своєї праці для добра і на вимогу всього українського народу.

Прагнення українки тут, поза межами Батьківщини, і в Україні, — одне: добро українського народу, здійснення його волі жити свободним, від нікого незалежним життям. Українка на Батьківщині приневолена мовчати. Чужий її духовості режим не відгукнеться на її болі, лотреби і бажання.

Це зобов'язує нас промовити слово за неї і в вільному світі відзначити цю нашу річницю. В тій цілі СФУЖО, що репрезентує українське жіноцтво у вільному світі, скликає — **СВІТОВИЙ ЖІНОЧИЙ КОНГРЕС**.

Саме минає 10 літ, як волею Світового Жіночого Конгресу, що відбувся у Філадельфії, засновано Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). І в нас закінчився певний етап праці. Треба зробити підсумки її, зясовуючи собі наше сучасне положення у світі та глянути в майбутнє, намічуючи напрямні розвитку у духовому й організаційному аспекті серед жіноцтва у вільному світі.

Закликаємо українське жіноцтво готуватись до активної участі у цьому Зїзді, а все українське громадянство просимо приділити належну увагу цій події в житті нашої національної спільноти.

Конгрес відбудеться в Нью Йорку в часі від 24.-27. червня 1959 р.

Олена Залізник, голова СФУЖО

Олена Лотоцька і Марія Квітковська, містоголови в ЗДА

Стефанія Савчук і д-р Стефанія Потоцька, містоголови в Канаді

Ніна Коваленко, містоголовка в Європі

Ольга Горачук, містоголовка в Південній Америці

Ірина Пеленська, містоголовка в Австралії

ВИСТУП ПОСОЛКИ

Флоренс Дваер, посолка до Конгресу зі стейту Нью Джерзі, проживає постійно в Елизабеті, де й буває гостем 24 Відділу США на його імпрезах. Недавно тому повідомила вона голову Відділу п-ню Процак про те, що 22. січня промовляла в Конгресі з нагоди нашого Свята Державности. Текст її

промови увійшов до рекордів Конгресу.

У цій промові п-ні Дваер пригадує Конгресові важку боротьбу, яку провадить Україна за свободу й незалежність. Як посолка зі стейту Нью Джерзі вона мала нагоду пізнати багатьох українців та оцінити їх тягу до свободи. Вони скріплюють Америку в боротьбі проти большевицької загрози.

У 75-ліття

У місяці березні лине наша думка знов до самотньої могили в Оттаві. Вже третє завершується річниця, коли навіки покинула нас бл. п. Олена Кисілевська. І не тільки в річницю її народини і її смерти, що збіглися в одному місяці, повертається наша думка до неї. А й при кожній події, при кожному трудному рішенні ставимо собі запит: що сказала б на те наша покійна голова?

Наближається дата Світового Жіночого Конгресу. В нашій підготові, в праці Комісій, у підборі тем і людей повертаємось часто до її постаті. Як дуже пригодились би нам її розважна думка й порада. Та вона лишила нам дороговказ, що допомагає знайти дорогу. Це віра в Божу справедливість, дбання про національні інтереси нашої спільноти та гідне місце української жінки в ній.

В біжучому році не тільки підведемо підсумки 10-літньої праці Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Входимо в нові роковини, що вимагатимуть ширшої оцінки дій українського жіноцтва. Це 75-ліття українського жіночого руху.

Недавно тому прошуміли в нас 70-ті роковини цієї події. Вони сплелися тісно з роковинами народини Наталії Кобринської і дали погляд не тільки на це явище, але й головну пробудницю його. Свята й доповіді насвітлили цю справу докладно, а цінні видання це доповнили. Нарис „На громадський шлях“ Ірини Павликовської та „Смолоскип у темряві“ Ірини Книш — це твори, що дають погляд на український жіночий рух.

Тому 75-ліття українського жіночого руху вже не матиме тих завдань. Світовий Жіночий Конгрес розбудить зацікавлення цілої української громади поставою й завданнями українського жіноцтва.

Із життя наших централь

Обеднання Українських Жінок Німеччини

У днях 13. і 14. грудня відбувся 5-ий З'їзд ОУЖ у Мюнхені. По восьми роках (попередній З'їзд відбувся в 1950 р. у Новому Ульмі) зійшлося членство ОУЖ, щоб розглянутись у новій ситуації та намітити шлях на майбутнє.

Звіт Гол. Управі (пп. О. Павловська, М. Томашівська, О. Савицька) зясував пророблену працю. Вона проходила різні етапи продовж 8 літ. Окрім завдань організаційних, суспільної опіки і звязків — широко розгорнено виховну працю. Продовж останніх 5 літ головний натиск покладено на цю ділянку, бо оснування навчальних станиць і нагляд над ними вимагали всієї уваги.

Звітували також представниці делегатур. Із Людвігсфельду (п-ні Мороз), Із Нового Ульму (п-ні Х. Пекарчук), із Мозаху (п-ні О. Пеленська), із Авгсбургу (п-ні Є. Жук), із Нюрнбергу (п-ні Д. Козакевич), із Інгольштадту (п-ні Савків), із Шонгау (п-ні Сімонович). Звіти делегатур виявили їх зацікавлення і клопоти. Головна увага теж спрямована на виховні завдання.

Правда, гасло Конгресу звучить: „Українка у вільному світі“ Проте наші очі звернені на жінку на рідних землях, оту невтомну, що своєю моральною й вітальною силою допомагає заліковувати рани національного організму та випрямує його національний хребет. І тому наше 75-ліття буде насичене новою надією і новими здобутками.

Та все ж таки продумуємо, як відзначити його. Хотілось би пов'язати ці роковини знов із живою постаттю пробудниці, рушія, ідеолога. Постаттю такої, що ідею впроваджувала в життя, надихувала, додавала їй форми і сили. Бо тільки тоді ідея живе, коли вона захоплює людей і знаходить втілення в їхніх словах і чинах.

На тлі цього нашого походу зарисовується одна постать. Своїм палким материнством вона надала поставі жіноцтва нового змісту й тому живо в'яжеється з жіноцтвом сучасності. Олена Пчілка може стати для нас символом роковин 75-ліття.

Програмову доповідь виголосила п-ні Олександра Сулима-Бойко. Вона висвітлила ролю української жінки від найдавніших часів до сьогодні, підкресливши важливість завдань українського жіноцтва на еміграції. Слідкування за розвитком подій у вільному світі та увага до течій на Батьківщині повинні ціхувати їх поставу.

До нової Гол. Управи увійшли: п-ні Олександра Сулима-Бойко, голова, пп. Б. Бачинська, Є. Грамяк, І. Леник, Е. Лесько, С. Мороз, Д. Ребет, М. Сімків, О. Цвик, члени. До контр. комісії увійшли: пп. О. Савицька (голова), О. Яримович і Г. Лилик, члени, п-ні В. Орелецька, заступниця.

З'їзд вшанував званням почесних членів колишню голову Гол. Управи і співосновницю ОУЖ п-ню Ірину Павликовську і уступаючу голову ОУЖ п-ню Паєловську.

Жін. Секція у Бразилії

В домівці т-ва „Соборність“ у Сан Павло Жін. Секція влаштувала дня 9. листопада 1958 першу дитячу забаву. Музику до того виконували наші молоденькі акордеоністки й скрипалі, так що дослівно діти — дітям грали. Забава розгорнулася широко, всі вдоволено забавлялись і танцювали. Управа Жін. Секції приладила смачний буфет, з якого діти радо користали. Вечір проминув приємно, бо й батьки дітей раді були тій зустрічі. На кінці промовив о. Ір. Маланяк, підкресливши невтомну працю жіноцтва, яка йде по лінії хвали Божої і добра нашого народу.

ІЗ ПРАЦІ КОМІСІЙ

Культурно-Освітня Комісія

На сходах дня 24. січня Комісія розглянула тему „Доповіді в жіночих організаціях“, яку опрацювала п-ні Марія Стефанів. У своєму нарисі п-ні Стефанів подала нові аспекти цієї освітньої галузі, що, на жаль, дуже в нас занедбана. Дискусія допомогла ще більше насвітлити цю справу.

Другою темою зустрічі була виставка жіночої творчості, яку Культ.-Освітня Комісія влаштовує з нагоди Конгресу СФУЖО. У рямці її увійдуть твори наших письменниць, образотворчих мисткинь і всі відміни прикладного ми-

стецтва, як вишивка, ляльки, кераміка й писанки.

Комісія Суспільної Опіки

Дня 25. січня відбулась у Нью-Йорку перша нарада в справі засновання Комісії. Від Управи СФУЖО прибула референтка звязків п-ні Л. Бурачинська, а з місцевого й інших Відділів СВА були присутні п-ні голова Окр. Ради О. Гординська і пп. А. Настюк, А. Хомова, О. Назар, І. Левкович, О. Салук, О. Муссаковська, О. Рауш. Присутні переглянули плян праці, запроєктований в Управі. По вичерпній дискусії прийняли його. Темою найближчої зустрічі устійнено „Діти в потребі“, яку погодилась опрацювати п-ні Л. Гладка.

Комісії Молоді

В Нью-Йорку й Філадельфії засновано Комісії Молоді для підготовки їх участі в Конгресі. На першій нараді розглянено теми, які учасниці могли б опрацювати.

На чолі Комісії Молоді в Нью-Йорку станула п-ні др. Іванна Ратич, а у Філадельфії п-ні Віра Швабюк.

ДО ВИСТАВКИ ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Хоч українська жінка проживає далеко від Батьківщини, все ж таки плає різні галузі народнього мистецтва. У вишивці, кераміці й писанках вона невтомно проявляє себе. В кожному осередку діють талановиті одиниці й їх виробництво викazuje щораз нові спроби.

Виставка Жіночої Творчості, що відбудеться під час Світового Конгресу Українського Жіноцтва від 24.—27. червня у Нью-Йорку, хоче показати цю творчість. Тому закликаємо всіх, що працюють у прикладному мистецтві, зголошувати свої експонати. Приймаємо стилеві, тут виконані, вишивки, ляльки, кераміку й писанки. Всі експонати, що будуть відповідати вимогам виставки, будуть виставлені з прізвищем їх авторки. Найкращі з них будуть відзначені нагородами.

За інформаціями прохаємо звертатись до голови Комісії Виставки п-ні Марії Головей, 64 Іст 3-тя вул. Нью-Йорк, Н. Й.

МАРІЯ ГОЛОВЕЙ
голова Комісії Виставки

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

Looking Back . . .

The year 1884 will be remembered as the actual commencement of organized activity on the part of women in the Ukraine. It can be likened to a stepping-stone in active feministic movement. Seventy-five years ago the first two women's organizations were born in two different sections of the Ukraine. The first one was established in Kiev at the Women's Higher Educational Courses with Olena Dobrohayeva as its head. The second organization, initiated by Natalia Kobrynska, came into being in Stanyslaviv with a program of self-educational and humanitarian aims.

Only five years ago, when celebrating the seventieth anniversary of this movement, we had an opportunity to look back and evaluate its factors. Many informative articles and books appeared which dealt with the principal personages and happenings in the progress towards women's organized life. As yet much remains to be discussed and reviewed but the necessary material (documents) are denied to us behind the Iron Curtain.

Today this 75th anniversary demands of us much more than a mere evaluation of the past. The Ukrainian women well realize that this momentous time expects greater things of them. They must adapt to the necessities of the moment. That is why we ought not be satisfied with our past and present achievements only; we must face a new challenge, — the present situation "here and now," which poses such problems as the external political conditions, the adaptation of the Ukrainian immigrant to his new environment, and the preservation of our culture and tradition.

With this in mind the World Federation of Ukrainian Women's

Organizations will hold its Congress on June 24-27, 1959, in New York. Already delegates from Argentina, Venezuela, Australia, Germany, and Canada have announced that they will take part in the convention. Many more are expected to arrive. Likewise eminent guests from the American women's organizations are expected to grace the Congress with their presence. By the way, 1959 marks ten years of WFUWO's existence (founded by the resolutions of the 1948 Ukrainian Women's Congress in Philadelphia). During these years the organization has succeeded in incorporating into its ranks women's groups of about ten countries. It sketched for them a certain plan of action and realized this plan satisfactorily.

The theme of the Congress is "The Ukrainian Woman in the Free World." This suitable slogan delineates also the Congress' program, since only in the free world can the Ukrainian woman voice her opinion freely, analyze the hardships endured by her sisters behind the Iron Curtain, and speak for them whose lips are sealed by the Soviet regime.

ONE POEM

The year was 1859 and Taras Shevchenko, the great Ukrainian poet was visiting (after a very long absence) his beloved homeland. At that time he was but forty-five years old but already time had laid its marks upon him. He had known a sordid childhood, a tough schooling as a painter's apprentice, and the hunger and poverty of serfdom. There were some happy moments. He met friends who recognized his great talent for painting and enrolled him at the Academy of Fine Arts. There he tasted his first success;

a brilliant future lay ahead of him. But life was intent on crippling this giant of a man. Suddenly came his arrest and ultimate exile to Siberia by the Tsarist regime. He spent ten long years of forced soldiering in a country that was all bleakness and desolation. He endured ten years of forced silence because he loved his Ukraine and dared to speak up for her rights in his powerful poetry. Needless to say he returned a broken, embittered old man.

Now in his native village he met his sister. This was the older sister who, after their mother's death, took such tender care of little Taras and had been the constant companion of his childhood games. She was now a prematurely old woman, destroyed by the hard toil of serfdom. These two had shared a similar fate; they had a lot to talk about. When leaving, the brother-poet wrote a poem and dedicated it to his sister.

This month, as we bow to the memory of the poet-genius Taras Shevchenko, we will remember his beautiful poem entitled "To Sister." While reading it thousands of Ukrainian readers will re-live the powerful moment when brother met sister, in spite of the fact that it happened about 100 years ago.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board

Published by the Ukrainian

National Women's League

of America, Inc.

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

MRS. DWYER APPEALS

Florence P. Dwyer, member of the U. S. Congress, notified Branch 24 of UNWA, situated in her Union County, N. J., about a statement, she prepared for delivery on the Floor of the House of Representatives, in connection with the 41st Anniversary of the independence of Ukraine. This statement appeared in the Congressional Record.

Mrs. Dwyer stressed the significance of January 22nd for Ukraine when the national independence was won. In 1920 invading Communist armies overran the proud and fertile land. Thus, the Ukrainian people became the first in a long series of victims of Communist terror. But this brutality has not succeeded in killing the Ukrainians people's undying devotion to freedom. Their fight continues and is led by different means. Whenever the struggle against Communist oppression breaks into the open we can be certain that Ukrainians are playing a prominent role.

Because Union County, N. J., has a relatively large proportion of people of Ukrainian descent among its population, she knows personally of their deep feeling for freedom. It has been a major element in their success as active, public-spirited American citizens.

Now Mrs. Dwyer appeals to strengthen our resolve to fight oppression, to oppose brutality, to stand steadfastly against all the relentless pressures of communist totalitarianism. Let us, said she, absorb the spirit and courage of those Ukrainians who have loved freedom so truly that they have died for it.

Christmas Customs Around the World

Detroit Chapter — 37

Holiday season gives us many opportunities to share our cultural background, customs, and traditions with other peoples. On December 18th, it was my pleasure to appear before the Northwest

Women's Club and talk about Christmas customs of many lands. Naturally, Ukrainian background gave me greater scope and emphasis. After an hour of informal presentation the women were ex-

From the dancing party of Branch 63 of UNWLA in Detroit: Mrs. Sofia Leheta in a beige cocktail dress. The Ukrainian design is placed on the front and on a shawl, draped from her shoulder. Her purse is also embroidered.

tremely interested in my costume, display articles, foods served on Ukrainian Christmas eve. Bombarded me with questions which evidenced their interest. Felt that those present departed with a far greater understanding of Ukraine

and Ukrainians, and that my efforts were well rewarded.

But there also was a material reward of \$5.00. This I accepted graciously and told them it would be contributed towards one of our children's nurseries, "sadochok" in Europe. Hope this little contribution will bring a little joy to some youngsters in a Ukrainian sadochok, and brighten their day. My soul was far more enriched by this experience, and I cannot urge strongly enough our young women to go out into the American community and share our cultural heritage with others.

Anastasia Volker

THANK YOU SO MUCH

Dear Mrs. Lototsky:

We have received the children's books "Golden Bells" and are enclosing a check for \$15.00 for same. Our chapter has decided to send them to Europe to some needy children. Would you please suggest an organization, which would distribute these books. If you have individual names and addresses of children, perhaps we can send them direct.

Sincerely yours

Donia Demray

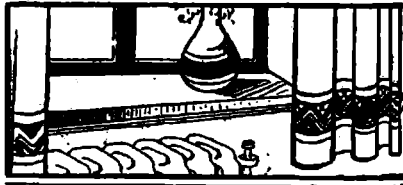
Secretary of Chapter 37
in Detroit, Mich.

Dear Mrs. Demray:

On behalf of Ukrainian children in Europe please convey our heartfelt thanks to the members of your chapter for the gift to such a worthy cause.

The Ukrainian Women's Association of Germany is taking care of educational centers (schools and kindergartens) for Ukrainian children. In each such center they try to organize a children's library. Your donation would indeed be very much appreciated by parents and children of these libraries. Any or all book donations should be directed to the President of the Ukrainian Women's Association in Munich. Our office will be happy to furnish the address.

Helen F. D. Lototsky, Preses.

У НАШІЙ ХАТІ

М. Д. Бачинська

І головка болить...

Така собі простенька коломийка, а скільки розумної правди в ній з наймодерніших часів. Жінка-лікар, д-р Клер Айсбайстер, авторка англійської книжки під наголовком: „Яка твоя проблема, мамо?“ — твердить, що найчастіше болить голова з нервового напруження. А напруга нервів може так скоро знизити, „як роса на сонці“, від радісної несподіванки. У випадку вище згаданої коломийки — побажаним, а все ж неочікуваним, поцілунком.

Пані доктор заявляє, що нервові болі голови насправду дуже болючі, неприємні і докучливі, але нема медичних доказів, що вони шкодять здоров'ю. Голова може заболіти в найбільш несподівану хвилину, дуже часто з екзальтації, чи з захоплення...

Небезпечно вживати при болях голови заспокійливих середників, що порадила приятелька, чи сусідка, (порошки, таблетки і т. д., і т. п.), бо болі можуть появлятися також з якоїсь фізичної причини і потребують тоді лікарської поради і розгляду. Гострий біль голови з гарячкою потребує негайної допомоги лікаря. Біль голови, що приходить у певну, ту саму пору дня чи ночі та в тому самому місці голови, може мати за причину синус (сайнус). Болі голови ранком в ліжку, які минають, коли встати і рухатися, або що пом'якшені з блюванням, або хоч би лиш із таким враженням, що хочеться блювати — вимагають поради лікаря.

Болі голови, що з'являються при читанні або при роботі, що вимагає напруження очей, бувають від втомлених очей; звичайно потріб-

но окулярів, а коли вже їх хтось має, то, правдоподібно, треба їх змінити на інші. Не забувайте, що оптометрист не є лікарем, він лиш добирає окуляри приписані лікарем-окулістом, себто очним спеціалістом, він не може ставити діагнози, не може знати причини болю голови або очей. Так само аптека-дрогіст, він споруджує приписану лікарською рецептою медицину, але не розуміється на діагнозі недуги, яку може пізнати лиш лікар.

Люди, що хворіють на високе тиснення крові, дістають нерас болі голови, особливо, коли прилягають, але з такої причини болі не завжди бувають у тих, що мають тиснення крові.

Мігрена це дуже гострий тип болю голови, що приходить періодично в тій самій частині голови і часто сполучений з блюванням. Тяжко допомогти при мігрені, бо не кожні ліки помагають кожному. Часто мігрени є родинні, тягнуться з роду в рід, відічні. Звичайно мають мігрени люди перечулені душевно і тендітні фізично, передусім жінки. Мігрени подібні до нервових болів голови. Можуть прийти при великій радості і при несподіванці. Так само приходять, коли хтось зажурений, безпорадний, неспокійний, або за тяжко працює. Атаки мігрени може лікар припинити деякими ліками, під умовою, що пацієнт може кілька годин полежати і відпочати, прикрившись тепло.

Нервові болі голови приходять часто. Багато жінок твердять, що безперестанно мають болі голови. Боліти може навіть між плечима, як у тій коломийці, або між очи-

ма, або над одним оком, навіть на спині, на чолі, на тімю, на заді голови. Нерас здається, що кругом голови лежить тісний залізний обруч, а нерас, що голова ось-ось розтріскається на кусники...

Розуміється, що і чоловіки мають болі голови, як то співається в тій чумацькій пісні:

Заслаб чумак-чумаченько, заслаб
[тай лежить.

Ніхто його не спитає, що в його
[болить?

Гей-гей, що в його болить?

Болять руки, болять ноги, болить
[голова... — — —

Отамане-хазяїне, пожалій мене!
Іскинь свою сіру свиту, тай накрій
[мене!

Гей-гей, тай накрій мене!

Бачите, і чумак навіть знає, що йому може допомогти. Або в бурлацькій пісні співають:

Та заболіло тіло бурлацькое, біле,
Ще й головонька...

Дехто дістає болі голови по життю алькоголевих нап'яток. Коли так буває, найкраще заперестати їх пити. Але і до того маємо, тим разом жіночу, пісню:

А від вина болить спина,
А від меду голова...
Налий мені горілочку,
Щоб здорова була!

Мабуть кума, що пісню придувала, була літня жінка, (десь коло ікс-десятки з гаком), але знати вона не могла, що в деяких європейських старечих домах, осінню і зимою подають при вечері алькоголеві нап'ятки (пива склянку, вина чарку), лиш одну чарку доброї горілки — на здоров'я!

Як водиться?

Господиня балю

Свого часу писалося у Вашому часописі, що на пікніку повинна бути „господиня“. Це значить людина, яка приймає гостей, цікавиться ними і слідує за тим, чи вони мають товариство і як проводять час.

А тепер прийшла мені думка, чи не треба такої „господині“ й на наших репрезентативних балах. От недавно тому моя знайома приїхала з околиці подивитись на такий бал. Вона сподівалась знайти там знайомих, бо знала багатьох із нашого міста. Тим часом розчарувалась. При вході щоправда зустрічали гостей „комітетові“, але далше ними ніхто не цікавився. Трудно було знайти когось зна-

При цій нагоді хочеться звернути увагу, що улюблений деяким самогон, особливо купований у незнайомого, може бути небезпечний. Не лиш буде голова боліти або шлунок, але можна навіть осліпнути, коли він недостаточно очищений.

Болі голови дуже мучать тих, що від них хворіють. Дехто каже, що терпить невиносні муки. Вони можуть псувати людині всі радощі життя.

Нервові болі голови не можна виликувати самими ліками. Поміч і допомога лежать передусім в кожній людині: вона сама повинна знати і випробувати, що добре на успокоєння її нервів, особливо мусить знайти вихід і розв'язку всіх своїх життєвих ускладнень, що є причиною тих терпінь. Кожна людина час від часу повинна мати свій відпочинок і розривку, якусь забаву, що хто любить. Треба цікавитися доколичним світом і життям громади.

Кожна людина мусить знайти якесь заінтересування поза буднями, поза щоденною працею і родинними обов'язками. Треба держати зв'язок з організаціями і з родичами, приятелями, взагалі з людьми. Вони можуть дати вам признання, що справляєтеся як слід з громадськими і особистими обов'язками, або можуть звернути ваші думки в сторону нових світових ідей і подій.

йомого в юрбі. Столики всі були зайняті. Отже моя знайома обійшла кілька разів залю, заглянула до буфету та з жалем відійшла.

Пізніше показалося, що ті знайомі були й дуже радо її повітали б. Але вона не доглянула їх і ніхто не допоміг їй у тому. Чи не потрібно було б і в такій ситуації знайтися? Адже почесний комітет балю великий і напевне можна б розмістити „господинь“ балю не тільки при вході, але й у буфеті, чи в залі. Там вони могли б слідувати вправним оком за ходом забави.

Цікава

Ваше домагання до впорядчиків балю зовсім оправдане. Коли цей бал має бути репрезентативним товарицьким проявом, тоді це накладає на нього обов'язок пильно зберігати всі товариські форми. А до них належить також увага до всіх гостей. Це не значить, що інші забави чи вечірки звільнені з цього. Але наші репрезентативні бали повинні дати приклад, як переводити це в життя.

„Увага для гостей“ — ось клич під яким повинні проходити наші товариські зустрічі й імпрези. Хоч ми й гостинний нарід, проте ні нові форми гостин вимагають і нових проявів гостинності. Це все треба поступово засвоювати, як і інші форми нового життя.

Тітка Христина

Примхи моди

„Сильветка Льюрелія“ — це клич, за яким творить свої креації капелюшник Волтер Флорел. Однак він не має на думці тієї трагічної русалки, що навівала зловищого чару на моряків, тільки ту модерну красуню, якої пісня надхненна зовсім іншим чаром. Волтер Флорел видигає у своїй творчості те, що робить жінку наскрізь привабною, позначеною своїм індивідуальним стилем. Він каже, що показником елегантності є не дорогоцінне хутро, ні казкової вартости золото й прикраси, тільки тонкий смак у приміненні всіх ви-мог моди. Він кладе велику вагу на аксесори: капелюх, шалик, ру-

кавички, черевички. Це не якісь зайві додатки, а головні засоби, що роблять із звичайної жінки елегантну. Наприклад — капелюх і плащ того самого кольору, а суконка й рукавички іншого. Або — плащ, суконка й черевички тієї самої краски, а капелюх, шалик, рукавички й торбинка іншої.

**

У Парижі є тепер в моді короткі вечірні суконки. Довгі вважаються „неформальними“ і їх одягають тільки для домашніх вечірніх прийнят. Одностайний колір домінує над брокатом. Однак Діор далше любить у сатині й вельветі. Провідним кольором є білий і він буде панівний весною і влітку. Особливо популярними будуть білі матеріали з темним узором.

**

Лінія стану тепер дещо підсу-нулася вгору. Її підкреслюють короткі жакетики, кокарди, легкі пояски. Сильветку видовжують великі коміри, підняті вгору або зовсім плоскі. Носитимуть широкі, широченні спіднички на крохмаленому спіднику. Головною прикрасою сезону будуть тороки й торочки.

Віра Ке

ПРАВИЛЬНА ДІЄТА

Дослідна Лябораторія Університету Корнел в Ітаці оголосила недавно тому вислід певних дослідів. Виявилось, що пожива людини може обмежитись до доброго хліба, картоплі і молока з невеликим додатком вітаміни Ц. А це ж давня солідна пожива наших селян!

Разовий хліб, галушки чи картопля з молоком, вареники — це власне були страви, що вповні ви-стачали організмові, навіть при важкій фізичній праці. Вітаміну Ц добувало наше села з капусти й овочів. І було добре відживлене і здорове.

Срібна Зірка

Збірник віршиків і оповідань
Упорядкувала Марія Юркевич
Відбитка з „Н. Ж.“

ЦІНА 50 Ц.

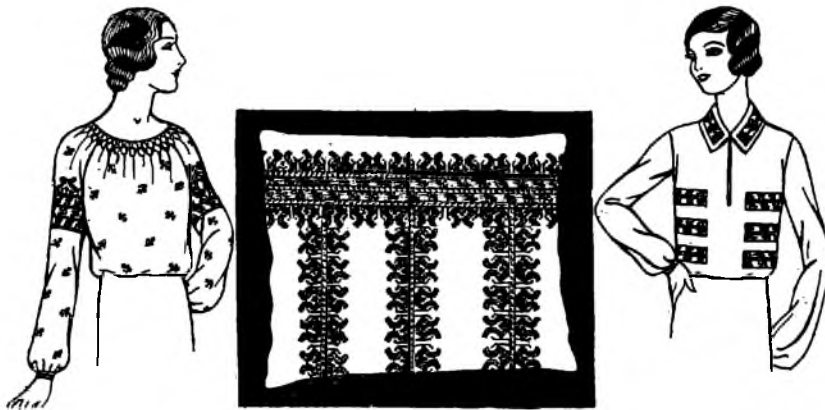
Замовляти в Централі СУА

Українська ВИШИВКА

МОДЕЛІ ДО ТАБЛИЦІ ВЗОРІВ Ч. 9

1. Блузка з білого шовку, прикрашена взором ч. 1 із Городенщини. Широкий взір примінений як вставка (без тла), а згори закінчений взором ч. 2. По цілій

блузці розсіпані квіточки з вставками. При шиї блузка зібрана морщенням у красках вишивки.

2. Подушка з сірої панамы, прикрашена тим самим узором. Взір ч. 1 і 2 з таблиці примінені тут разом. По середині горішньої смуги йдуть два ряди квіточок із взору ч. 1, а з обох боків примінений взір ч. 2, уложений долішнім краєм до середини. Три вишивані сму-

Подушечка на шпильки

Взори з таблиці ч. 9 можна примінити на малі подушечки. Виконати на полотні нитками Д. М. Ц. Примінений взір ч. 4 з Городенщини.

ги, що біжуть вниз, це знову взір ч. 2, переділений по середині вузькою смугою „гачків“ із взору ч. 1.

Ч. 3. Блузка з білого шовку до прання, прикрашена взором ч. 1 із Городенщини. Взірець (без вишиваного тла) біжить двома рядами квіточок на комірі і такими самими смугами він примінений на переді блузки.

Із вишиваних вечериць у Дітроїті: П-ні Валентина Биковець у вечірній сукні з чорного важкого шовку з білими рукавами. Від тісного станика розходиться рясна, дзвонова спідниця, дещо коротша зпереду. Білі рукави з батисту вишиті у великі чорно-червоні гроянди. На шиї намисто з хрестиком.

Mrs. Valentine Bykovets of Detroit, in a black evening dress with white sleeves embroidered with flower designs.

Яйця з макаронами

Потрібно:

- ½ ф. тонких італійський макаронів
- по 2 яйця на особу
- 1 склянка помідорової підливи
- кусень твердого сира
- 2 ложки масла

Зварити макарони. Усмажити очка з яєць, вважаючи щоб лиш стявся білок. Уложити макарони на огнетривалому полумиску, на верх покласти яйця, обляти це помідоровою підливою (може бути помідорова юшка з пушки), посипати тертим сиром і вставити до печі на 6—8 хвилин.

Січеники з капусти

Потрібно:

- 2 головки капусти сер. величини
- 2 ложки масла
- 2 цибулі
- 4 яйця
- ½ горнятка тертої булки (сухариків)
- соли й перцю до смаку
- 2 ложки масла

На підливу:

- 1 ложка масла
- 1 ложка борошна (муки)
- 2 ложки капарів
- соли й цукру до смаку

Головки капусти перекроїти на 4 частини, зварити, видушити з води й перемолоти на машинці. Окремо посікти цибулю і всмажити на маслі. Вимішати з капустою й додати по одному яйця, терту булку (сухарики), соли й перцю до смаку. Вироблювати в тертій булці (сухариках) січеники і смажити на маслі. Подається з підливою з капарів.

Підлива: Зладити ясну засмажку, розвести смаком із капусти, вкинути капарі, соли й цукру до смаку і заварити.

Крокети з рижу з шинкою

Потрібно:

- ½ ф. мяса, в тому половина шинки, а половина свинини чи курятини
- 1 цибуля
- 1 ложка масла

- 2 ложки рижу
- 1 яйце

До вироблення:

- 1 ложка борошна (муки)
- 1 яйце
- трохи сухариків (тертої булки)
- 2 ложки олії

Зварити аясо у воді і виїняти, коли буде мяке. На тому росолі, що його повинна бути склянка, зварити риж. Окремо тушкувати (душити) на маслі цибулю і змолоти на машинці разом із мясом і шинкою. Погім вбити до того яйце й посолити. Вимішати з рижом і виробити ложкою. Поділити на 12 рівних частин і виробити з того подовгувати валочки. Сплескувати трохи, обтачати в муці, яйці і сухариках і смажити на легко румяну краску. Подавати з городиною або підливою.

Смаження з квасною капустою

Потрібно:

- 2 ф. мяса
- кілька платків бекону або солонини (сала)
- 2 ложки цибулини
- городина (морква й петрушка)
- 3 ф. квашеної капусти
- 1 ложка пшеничного борошна (муки)
- 4 горошини запашного перцю
- 1 лавровий листок
- 2 склянки росолу (буліону)

Мясо в підості посолити й нашпигувати (нашпікувати) кусниками солонини. Для тієї цілі порізати солонину в подовгуваті кусники і втикувати їх у мясо при помочі шпигувальної голки. Можна робити це і ножем, але тоді розрізи в мясі будуть великі. Розпалити в ринці товщ і на гарячий вложити мясо і городину посічену й обсмажити з усіх сторін. Тоді долити води або росолу й душити аж мясо буде мяке.

Готове мясо нарізати невеликими шматочками. У сік, в якому тушкувалось (душилося) мясо, додати підсмаженого борошна (муки), розвести знову росолом (буліоном), заварити й перетерти крізь сито разом із городиною.

Квашену капусту віджати з росолу, розтопити бекон, або солонину (сало) і тушкувати (душити), аж буде готова. Заправити злегка підсмаженою цибулею, перцем і частиною приготовленої підливи. На дно більшої ринки по-

класти нарізану шматочками солонину (сало) а поверх нього вперемішку кількома верствами — капусту і мясо. Залити все рештою підливи. Всунути до печі і тушкувати 15—20 хвилин.

Компот із помаранч

Потрібно:

- 4 яблука
- 4 помаранчі
- цукру до смаку
- 1 чарка доброго руму або мараскіно

Обібрати яблука, вижолобити і зварити в воді, вважаючи, щоб не розварились. Почистити зі шкірки помаранчі. Порізати яблука й помаранчі в кружальця. Укладати їх верствами у салатниці, пересипуючи цукром. (З помаранч вибрати дбайливо кістки, щоб компот не був гіркий.) Поляти чаркою руму або мараскіно й лишити на дві години.

Дактилевий торт

Потрібно:

- 1 ф. дактилів
- 1 ф. мігдалів
- 6 білків
- 1 горнятко цукру
- сок із пів цитрини

Почистити мігдали від шкірки. Порізати дактилі й мігдали тонко поздовж. Втерти у місці білка з цукром, аж стануть як помадка. Вкинути до того дактилі й мігдали, сок із цитрини, вимішати і виложити до тортівниці на підставу з андрута або оплатків. Всунути на годину до лігньої печі, щоб тільки засох, а не зрум'янився.

Подала **Євгенія Котис**

СВІТЛИЦЯ

Світлицею можна б назвати мешкальну кімнату, що існує в кожному американському домі. В ній звичайно стоїть телевизор, в ній приймають гостей, у ній родина проводить свій вільний час. Дуже часто в ній і їдять, коли немає окремої їдальні. Про цю світлицю була мова на конгресі жінки-господині у Вашингтоні. Вона є осередком родинного життя в американському домі. Тому господині висловлювались широко про те, як вона повинна бути влаштована, щоб їх вдоволила.

НАШИМ ДІТЯМ

„КОБЗАР“ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Із краю, де волі немає,
Де палить червона зоря, —
З далекого Рідного Краю
Для нас принесли „Кобзаря“.

Взяли його мама і тато,
Несли через бурі страшні.
Ми любимо вголос читати
Шевченка чудові пісні.

І буде від щирого серця
Дзвеніти, як вічно дзвенів,
У кожнім найменшій серці —
Поета великого спів;

За те, що любив Україну,
Що словом до волі будив,
Що кожну, й найменшу дитину,
Від щирого серця любив!

Леонід Полтава

БАБУСІНІ КАЗКИ

„Бабусю, голубко!
Нам рано ще спати, —
Ми просимо казку
Якусь розказати“.

— Про що ж вам казати?
Уже я й не знаю...
Хіба ще про Вовка
Й Царенка згадаю.

Ту казку давно вже
Від діда ми чули...
„Ой, горе! Бабусю!
Та ви вже й заснули?“

— Еге ж! Як почав же
Царенко рубати...
„Прокиньтесь, бабусю,
Неможна ще спати!“

— Атож! На весіллі
Й мене не забули...
„Ой, лихо! Бабусю!
Ми ж казки й не чули...“

Катерина Перелісна

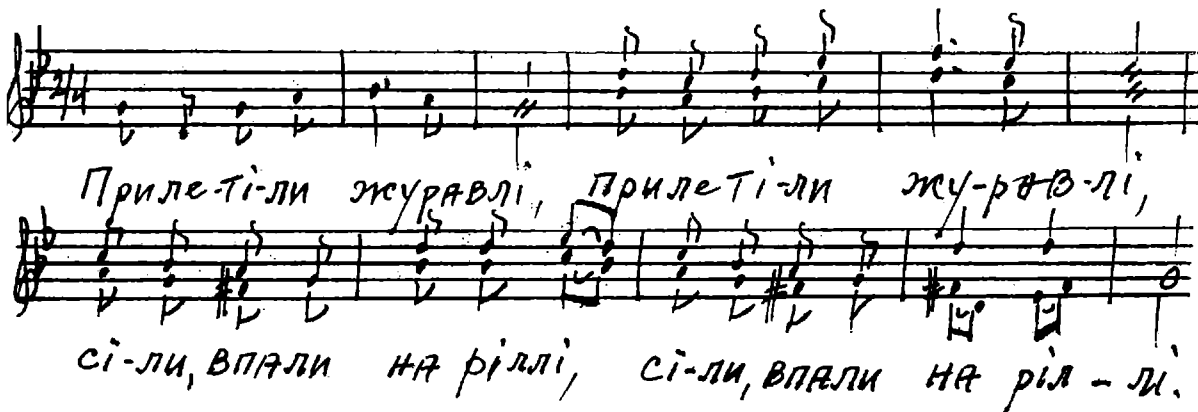
ЮРАСЕВА НАУКА

Тато Юрчику купив
Авто пречудове.
Юрчик в авто зручно сів
І — бувай здорові!
По дорозі він помчав

І нема упину.
Не одну він обминав
Найшвидшу машину.
Обминав він всіх і все.
Знайте всі Юрася!
Аж трусилося шосе, —
Так він швидко мчався.
Раптом авто загуло,
Заревло, завило.
Як на лихо і на зло
В яму залетіло.
З переляку Юрчик весь
Став, немов пилина.
Ні мотора, ні колес —
Пропала машина!
Тато Юрчику сказав:
— Це наука, сину.
Щоб ти більше так не гнав
По шляху машину.
Добре, що це авто в нас —
Іграшка та й годі.
А як виростеш, Юрась,
Й авто при нагоді
Справжнє матимеш, тоді,
Не жени без тями.
То й великим на путі
Не влетиш у яму!

Петро Кізко

Прилетіли журавлі...

Прилетіли журавлі, прилетіли журавлі,
Сіли, впали на ріллі, сіли, впали на ріллі.

Де журавка ходила, там пшениця родила,
Де журавель походив, то там кукіль уродив.

Нар. пісня

Тарасова гра

Це було літньої пори після полудня. На вигоні за селом пастушки пасли худобу. Змучені полудневою спекою корови та вівці не розбігалися по полю, а ліниво переходили з місця на місце, декотрі лежали на траві та дрімали. Хлопцям нічого було робити.

Край дороги під вербою, в холодку лежала велика довга колода. Там і зібралися пастушки та почали бавитися. Декотрі грали в камінці, дехто розмовляв. Один із хлопців майстрував сопілочку, на якій потім починав вигравати. До нього підійшов старшенький хлопець з смутними очима.

— Що ти граєш, Петре? То гарна пісня, додав він.

— То наші дідо співають інколи — це про Байду.

— А, про Байду? Я памятаю, наші дідо мені колись теж оповідали про нього. Відважний він був, все козаків збирав та ходив турка бити, щоб до нас на Україну не приходив.

— А гарна пісня! Заграй ще, — стали просити Петра другі хлопці.

— А як ти, Тарасе, знаєш про нього, то розкажи нам, — просили вони в старшенького.

— Та ні, хлопці, то колись пізніше, а зараз знаєте, що я надумав? Поки худібка наша в гурті, давайте будемо гратись. Одні хай будуть турки, а другі козаки. А ось, ця колода — то буде байдак, — запропонував Тарас.

Хлопята зраділи й почалася гра.

— Тарасику! Ти будеш за отамана, а ми козаки — кричали діти.

Поділилися на дві групи: частина побігла на край левади, там мав бути Царгород і турецьке військо й невольники-козаки, а на колоду сіли козаки з отаманом. Вони уявляли, що плывуть по морю. Набрали дрючків.

— Це будуть наші списи й самопали, — командував Тарас. — Він вискочив на колоду та похожав поміж хлопців-козаків. — Слухайте, сюди, панове козаки, цієї ночі ж ми будемо визволяти невольників із Царгороду. Бій буде великий. Готуйтеся! Самого султана візьмемо в полон, — гукав Тарас.

Діти дружньо відповідали:

— Добре, батьку-отамане! Зі свистом та гиком зіскакували вони з колоди та бігли до краю левади.

Захоплені грою пастушки забули за свою худобу і не чулися, як усі корови та вівці опинилися на панським полі. Зі смаком вони заїдали смачний овес. Не часто їм випадала така смашна паша. Та на ту хвилину почувся різкий посвист і несподівано коло них з'явився лановий на коні. Гра швидко скінчилася, пастушки порозбігалися, кожен за своєю худобою. Лановий кричав, лаявся, грозив всіх хлопців покарати. Забули бідні діти за веселу, цікаву гру. Найгірше пришлося Тарасові. Довго він ганявся за своїми ягнятами. Нарешті вже всі ягнята були на леваді. Лановий підбіг до Тараса.

— Ах ти, ледашо, ти ж старший, почекай я скажу панові, будеш знати

— Та, пане, це так гарно бути козаками, — несміливо обізвався Тарас.

— Козаки! Он що ти придумав! Забувай, голубчику, це слово. Крипаки ви, а не козаки. Я бачу, що тобі треба різок дати, як колись

батькові давали, вилаявся ще раз лановий та штовхнув Тараса так, що той поточився і впав на землю. Лановий вскочив на коня та й поїхав геть. Тарас лежав на землі і плакав.

Сонце стало хилитися до заходу. Пастухи погнали свою худобу додому. Погнав і Тарас свої ягнята та додому не вертався, — боявся мачухи. Довго він сидів за клунею та вдивлявся в далекі блискучі зорі, що одна по другій загорялися на небі. Йому ввижалися там його покійна мати та батько. Тарасик молився:

— Мамо, чи чуєте ви мене? Помоліться за мене, за всіх нас. Хай ми знову вільними козаками станемо. З очей Тарасових полились рясні сльози.

Так і заснув він на твердій, голій землі, але на лиці була ясна посмішка, бо снилося йому, що він отаман Байда і що він взяв султана в полон, а султан зовсім виглядає, як лановий.

Час минав. Тарас виріс, покинув рідне село, вивчився і хоч не був отаманом Байдою, але став вільним та написав багато гарних творів про козаків, про свій рідний край та про своїх людей.

Ніна Наркевич

— Тарасику! Ти будеш за отамана!

ХІІ Конвенція відбудеться у Нью-Йорку в днях 27. і 28. червня 1959 року. Перед тим у днях 24. і 25. червня відбудуться Студійні Дні, а в днях 26. і 27. червня Конгрес СФУЖО. Тому було б доцільно, щоб делегатки Відділів приїхали скорше, щоб побувати — коли вже не на Студійних Днях, — то на Конгресі СФУЖО.

Незабаром Відділи одержать проект нового статуту. Треба, щоб управи і членство познайомилися з ним. Делегатки, які приїдуть на Конвенцію, повинні бути обзнайомлені з ним, щоб могли слідкувати за ходом нарад.

Чи Ви вже вибрали делегаток на ХІІ Конвенцію СУА? Слід пам'ятати, що Відділ має право на одну делегатку від кожних 25 членок. Отже повинен вислати якнайбільше їх. Про вибір делегаток треба повідомити Централю.

Пам'яткова книжка Конгресу СФУЖО вже є в підготові. Тому Відділи, що роздали формуляри для збирання оголошень, повинні вже надсилати їх до Централі. Пригадуємо також, що Відділи можуть надіслати також свої світлинки, за оплатою коштів сторінки (30 дол.) і виробу кліші (10 дол.).

Всі наші членки, що плянують виїзд на вакації, повинні спрямувати його на той час до Нью-Йорку. Конгрес СФУЖО і Конвенція СУА — це буде нагода для перегляду наших сил і товариської зустрічі. Тому було б корисно, щоб якнайбільше нашого членства взяло участь у тому Зїзді українського жіноцтва.

Олена Лотоцька, голова

Конвенційний Комітет уже розпочав підготову. У готелі Статлер у Нью-Йорку (біля стації Пеннсилвенської залізниці) замовлено гарну залю, де будуть проходити наради і де відбудеться й бенкет. Є окрема кімната на Виставку Жіночої Творчості. У тому ж готелі можуть замешкати й делегатки, щоб заощадити часу на комунікацію.

Враз із повновластями для делегаток буде вислана листа цін готельних кімнат. Конвенційний Комітет постарався за знижку цін кімнат, а саме: 1 особа — \$8.00; 2 особи в кімнаті по \$5.50; 3 особи по \$5.00; 4 особи по \$4.50 від особи.

Делегатки Відділу чи околиці повинні порозумітися, щоб зайняти одну кімнату на 2, 3 чи 4 особи. На блянках замовлень зазначити імена осіб, що хочуть разом мешкати.

Книжечка білетів для кожної делегатки коштує 15 дол. В цьому охоплені кошти реєстрації, обід і бенкет. Належність за книжечки делегаток Відділи повинні надіслати разом із повновластями. Гості можуть теж набути книжечки білетів вже при реєстрації.

Коли їде кілька осіб разом, може дістати знижку на залізницю. При касі треба зголосити всіх, що їдуть на Конвенцію, взяти квитки туди й назад, а тоді вам порохують їх по зниженій ціні.

Катерина Пелешок
Голова Конвенційного Комітету
Оксана Кравченко
Секретарка

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ підтримують УККА своїми датками до УНФонду, бо тільки незалежна, власними засобами ведена праця може мати успіх та помогти українській справі в ЗДА.

Датки слати на адресу:

Ukrainian Congress Committee of America, Inc.
302 West 13th Street, New York 14, N. Y.

Центрاليا одержала

ВІД 21. СІЧНЯ ДО 20. ЛЮТОГО 1959
РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від.	5 Дітройт	20.00	10.00
	10 Філадельфія	20.00	5.00
	15 Честер	20.00	—
	18 Джемейка	20.00	5.00
	23 Дітройт	20.00	5.00
	37 Дітройт	40.00	20.00
	39 Милвил	20.00	5.00
	41 Філадельфія	20.00	5.00
	57 Ютика	20.00	5.00
	64 Нью-Йорк	20.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ Й ВКЛАДКА ДО СФУЖО

Від.	5 Дітройт	75.00	10.00
	10 Філадельфія	42.00	6.30
	23 Дітройт	46.00	6.90
	24 Елізабет	95.00	14.25
	41 Філадельфія	25.00	3.75
	43 Філадельфія	30.00	4.56
	57 Ютика	30.00	5.00

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ І КОНВЕНЦІЙНИЙ

Від.	5 Дітройт	10.00	5.00
	10 Філадельфія	10.00	5.00
	15 Честер	—	5.00
	18 Джемейка	10.00	5.00
	23 Дітройт	10.00	5.00
	37 Дітройт	40.00	15.00
	39 Милвил	—	10.00
	41 Філадельфія	10.00	5.00
	64 Нью-Йорк	10.00	10.00

НА ДІМ СУА

Від.	15 Честер, цеголки	23.00
	16 Міннеаполіс, цеголки	28.00
	41 Філадельфія, цеголки	50.00
	42 Філадельфія, даток	25.00
	43 Філадельфія, цеголки	42.00
„	64 Нью-Йорк, уділ	100.00
	Іванна Савицька, Філадельфія	5.50
	Катря Гіль, Грейт Медовс	1.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.

Від.	15 Честер	5.00
	18 Джемейка	5.00
	22 Шикаго	15.00
	42 Філадельфія	10.00
	48 Філадельфія	26.00
„	64 Нью-Йорк	25.00
	Панство Оля і Микола Оленичі, Дітройт	15.00
	Наталія Павлишин, Ньюарк	5.00
	О. Добровольська-Гірняк, Н. Я.	3.00
	Святослава Барусевич, Філад.	2.00
	Осіпа Куровецька, Нью-Йорк	2.00
	Софія Малиновська, Парма	2.00
	Іванна Шелевич, Шикаго	2.00
	Марія Гарбуз, Філадельфія	2.00

А. Михайлова, Монтичело	2.00
Володимира Томків, Питсбург	2.00
Марія Палідвор, Стемфорд	1.00
Текля Бучко, Лондон, Онт.	1.00
Лідія Лугова, Монреал	1.00
Марія Чопик, Геддонфілд	1.00
Марія Сайкевич, Меттисон	1.00
Марія Мельник, Клівленд	1.00
Юлія Сось, Філадельфія	1.00
Олена Романовська, Міннеаполіс	1.00
Марія Береза, Нью Йорк	1.00
Галина Головецька, МекКіз Ракс	1.00
Барвара Івасютяк, Ст. Луїс	1.00
Мирослава Сірій, Бейон	1.00
Ганнуся Кульчицька, Філад.	1.00
М. Сидоренко, Бавид Брук	1.00
Валентина Ермоленко, Міннеапол.	1.00
Ляриса Музичка, Кентон	1.00
Катерина Доманчук, Шикаго	1.00
Галина Микита, Петерсон	1.00
Юлія Ходоровська, Вунсакет	1.00
Софія Васильків, Трентон	1.00
Анна Дембіцька, Дірборн	1.00
Марія Гоголь, Шикаго	1.00
Дарія Колатало, Пассейк	1.00
Ірена Мішкевич, Клівленд	1.00
Марія Хромовська, Амстердам	1.00
Н. Ластовецька, Англія	3 шіл.

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“

Від. 13 Честер	5.00
22 Шикаго	90.00
33 Клівленд	76.00
47 Рочестер	36.00
63 Дітройт	11.00
64 Нью Йорк	75.00
66 Нью Гейвен	44.00
68 Сиракуз	156.50
„ 69 Лорейн	220.00
„ 70 Пассейк	177.15
Наталія Павлишин, Ньюарк	10.00
Наталія Мартинюк, Філа.	5.00

„ФОНД 500“

Від. 20 Філадельфія	9.75
43 Філадельфія	25.00

З подякою

А. Кульчицька, фін. секр.
А. Сивуляк, касієр

ЮВІЛЕЙНИЙ ПРЕСОВИЙ ФОНД

Н. Ж.

Катерина Гупалова, Седл Ривер	10.00
Анна Бойко, Філадельфія	5.00
Анна Чорній, Балтимор	5.00

Щире Спасибі!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видатництву.

БРОНКС, Н. Й.

Річні збори 8 Відділу

Дня 6. грудня 1958 підкрила збори молитвою голова п-ні Е. Хомів. До президії вибрано п-ню А. Дзюму на голову, а п-ню Н. Чапленко на секретарку. По прочитанні протоколу приступлено до звітів. Із звіту голови почули присутні, що Відділ, хоч нечисельний, проте старався виконати по можності свої самостійні імпрези, як також брав участь у спільних імпрезах, що їх улаштували Відділи Нью Йорку спільно. Самостійно улаштував Відділ ялинку, День Матері, бінго. Орім того брав участь у спільному балю і Міжнар. Жін. Виставці. Відділ мав своїх делегаток в Окр. Раді і Об'єднаному Комітеті м. Нью Йорку. Містоголова п-ні Вус звітувала, що все була готова до помочі голові і два рази відступала своє помешкання на імпрези Відділу. З вичерпного звіту секретарки п-ні Е. Корпало, яка була рівнож пресовою референткою і делегаткою до Окр. Ради, Об'єданого Комітету м Нью Йорку і Комітету Виставки, довідались присутні, що Відділ відбув 11 нарад місячних і чотири надзвичайні. Секретарка вислала 406 карток із повідомленнями, залагоджувала листування і подавала дописи до Н. Ж. З фінансового звіту, що його зложили пп. Штига і М. Соболь, стверджено, що було 535.88 дол. прибутку, а 474.10 дол. розходу. Окрім того розпродано на Міжнар. Жін. Виставку 80 білетів. П-ні А. Свенсон, орг. референтка запропонувала збіркові листи і на них збрала 21.00 дол. на фонд „Мати й Дитина“. П-ні О. Вус зложила звіт із господарської ділянки. Відбулась дискусія над звітами. По звіті контр. комісії, який зложили пп. М. Ригель і М. Бобецька, подали внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно прийняли.

Приступлено до вибору нової управи в такому складі: п-ні Анна Свенсон, голова, п-ні Марія Бобецька, містоголова, п-ні Софія Штига, секретарка, п-ні Юстина Івусич, фін. секретарка, п-ні Марія Соболь, скарбничка. Госп. референтками стали пп. Анна Когутанич і Олена Вус, відвідувачками хворих пп. Марія Копчак і Олена Вус, делегатками до Окр. Ради пп.

Марія Соболь і Марія Бродин. До контр. комісії увійшли пп. Марія Ригель, Марія Гелета і Марія Копчак.

Предсідниця зборів подякувала уступаючій управі за виконану працю, привітала нову управу і побажала успіхів на бїжучий рік. Нововибрана голова подякувала за довіря і на тім закінчено збори.

Анна Свенсон, голова
Софія Штига, секретарка

ЧЕСТЕР, ПА.

Річні Збори 13 Відділу

Дня 24. січня на річних зборах вибрано таку управу: п-ні Наталія Мохнацька, голова, п-ні Ірина Назаревич, містоголова, п-ні Ярослава Збир, секретарка, п-ні Леонтинна Мінчак, заступниця, п-ні Софія Мельник, скарбничка. Референтками стали: п-ні Ярослава Кобрин, культ. освітньою, п-ні Марія Рилько господарською. До референтурн сусп. опіки увійшли пп. Євгенія Сегер (голова), пп. Єва Білянська, Анна Башта і Юлія Януш, члени. Делегатка до УКК — п-ні Теодора Савчак. До контр. комісії увійшли пп. Анна Мінчак, Анна Микита і Емілія Михалевська.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Збірка цеголок 16 Відділу

П-ні Марія Процай прислала слідуєчу листу пожертв: по 2 цеголки закупили пп. К. Гуцал, О. Карпак-Бенцаль, М. Процай, по 1 цеголці пп. В. Ермоленко, Ст. Дербуш, О. Романовська, М. Петришак, І. Калинич, Н. Колонницька, С. Вдовичин, М. Мандибур, Н. Машталір, А. Костюк, О. Бринь, Г. Папін, С. Муха, О. Смุลка, М. Процай, А. Артим, А. Генсуровська, С. Костецька, О. Амброзьяк, Н. Цебульська, О. Прядка, В. Гринишин. Разом 28 дол. Щіре Спасибі!

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Щедрий вечір 20 Відділу

Цього року відбувся цей вечір дня 25. січня і був надзвичайно вдалий. Гості виповнили залу по береги, столи були чудово прибрані змілою рукою п-ні Святослави Барусевич і вги-

нались від традиційних страв, а гарна програма розвеселила гостей. В куті стояла ялинка, яку майстерно прибрала п-ні Лупань.

За президіальним столом засіли голова Централі п-ні Олена Лотоцька, голова Окр. Ради СУА п-ні Анна Сивуляк, голсва Відділу п-ні Михайлина Чайковська, секретарка Відділу п-ні Марія Кочерган, а далі представниця СФУЖО п-ні д-р Н. Пазуняк: Між гостями були: голова 10 Відділу п-ні Н. Лопатинська, враз із частиною хору, що колядував і щедровав. Дальше — містогорова Окр. Ради та представниця 43 Відділу п-ні Марія Євсєвська.

Вечір започаткували молитвою. Потім членки Відділу подавали традиційні страви, як борщ із вушками, рибу, голубці, кутю, суш і печиво. По вечері почалась програма, яку провела культ. освітня референтка Відділу п-ні Лідія Дяченко. Коротке привітальне слово від Централі виголосила п-ні О. Лотоцька. Потім Оксана Бак-Бойчук відспівала дві пісні при акомпанюванні п-ні Лідії Бульби. Панна Оксана Бак-Бойчук має дуже милий і оригінальний голос, що при відповідному застосуванні мав би великий успіх. Вона дістала такі рясні оплески, що мусіла співати наддаток. До виступу причинився також гарний супровід п-ні Бульби, яку знають і цінять широкі кола нашого громадянства. Потім молоденька Зірка Дяченко, учениця гайскули віддеклямувала Б. Лепкого „У Різдвяну ніч“. Цей віршик був для учасниць вечора Євшан-зіллям, бо переніс присутніх духом до білих хаток далекої України. Наша знана бесідниця п-ні д-р Пазуняк, яка вмє трапити до людських сердець, кинула кілька принагідних думок про Різдвяні святкування. Потім з'явилася несподіванка, яку п-ні Дяченко заповіла під час вечері. Це був вертеп Мистецької Студії під проводом п-ні Ірини Медухи. Текст вертепу був зложений цікаво й дотепно. Гості нагородили його гарячими оплесками, а збірка на Мистецьку Студію, зібрана до „смушкової шапки“, дала 21 дол.

До успіху вечора причинились дуже добре зварені страви, які підготували членки Відділу — пп. М. Чайковська, М. Кочерган, М. Бережницька, С. Герасимович, Н. Вікарчук, Н. Загачевська і Н. Завадович.

Культ.-освітня референтка

ШИКАГО, ІЛЛ.

Звіт з діяльності 22 Відділу СУА

Діяльність нашого Відділу йшла в двох головних ділянках: культурно-освітній і суспільної опіки, доповнених радієвою, пресою і господарською референтурами.

Культурно-освітня референтура, під проводом п-ні Марії Яримович, підготувала і перевела 9 більших імпрез і виступів, а це: Свято Героїнь, показ писання писанок, Вишивані Вечерниці (з нагородами за кращі моделі вишитих суконок і блюзок), Свято Матері (на радіо), товариську забаву і кілька ширших сходин із святочною програмою. На зовнішньому відтинку влаштовано дві дуже вдалі імпрези для чужинців, а саме виставку народного мистецтва і ялинку та програму в рямах величавої імпрези, улаштованої Музеєм Науки і Промислу під заг. „Різдво Довкруги Світу“.

Референтура суспільної опіки (включно з Фондом Мати й Дитина) під проводом п-ні М. Куріці вела допомогувати акцію і збирала фонди на ту ціль. Приходи йшли з коляди (дорогою збіркових лист розданих усім членкам) та двох публичних збірок: Великодньої під гаслом „На писанку дітям“ і осінньої з кличем „На книжку дітям“. Ці збірки дали фінансову базу для розвинення широкої спомогаючої роботи, що йшла в двох головних напрямках. Це була поміч в удержуванні садка і школи в Мюхені і у Відні (включно з вивінуванням їх книжками і святочними дарунками для дітей), та поміч потребуючим на місці, в Галичині, Німеччині, Польщі, заслуженим старшим жінкам („Допомога Бабусі“) й іншим. У звязку з цією діяльністю референтка вела дуже обширну кореспонденцію. Відвідування хворих членок доповнювало діяльність цієї референтури. Відділ піддержував фінансово також кожну корисну акцію на терені міста Шикаго, призначуючи відповідні датки на різні цілі, в міру своїх засобів.

Успіх своїх починів завдячує наш Відділ в великій мірі Радієвій Колегії, яка, під проводом пані А. Самбірської, рекламувала всі імпрези, інформувала громадянство про нашу діяльність і дала ряд рефератів і гутірок на теми організаційні, загально-жіночі, виховні й інші в українській і англійській мовах. Також переведено кілька „інтервю“ з видатними жінками, що відвідали наше місто. Треба зазначити, що ці передачі спонзорували два купці: В. Шлапак і Романюк, власники

склепів з м'ясними виробами. Інформаційну роботу доповнювали дописи до преси пресою референтури (Н. Каменецька і Д. Рак).

Новозаснований бібліотечарський відділ вела п-ні А. Струц, позичаючи книжки членкам і доповнюючи бібліотеку новими виданнями.

Немале завдання припало нашим господиням із господарської референтури, які під проводом п-ні Несторович приготували буфети на нашій імпрезі і дали змогу членкам провести кілька приемних вечорів на товариській зустрічі при чаю. На однім із таких вечорів гостювали ми дорогою гостю з Централі, голову п-ню О. Лотоцьку.

Кожна із референтур складалася із кількох членок, які старалися помагати у переведенні плянів і праць в дотичній ділянці. Велику роботу виконала п-ні М. Мікула, постійна і безцінна секретарка нашого Відділу від кількох літ, полагаджуючи дуже обширну кореспонденцію (в обох мовах), розсилаючи запрошення та допомагаючи голові або поодиноким референткам у їх праці.

Підсумовуючи діяльність 22 Відділу за 1958 рік треба також ствердити, що діяльність постійно поширюється і поглиблюється. Збільшилися також обороти, але збільшена діяльність вимагає й більших фінансів. Тож наші фінансові референтки, пп. Ванджура і Михальцевич, немало нахлопоталися, щоби втримати фінансову рівновагу.

Для повноти звіту треба ще зокрема згадати про пропагандивну діяльність серед чужинців, на яку наш Відділ щораз більше звертає свою увагу. Це коштовна робота, але корисна і гарна. Б минулих роках устроено кілька виставок народного мистецтва в американських кругах (видатно помагала в цій роботі п-ні М. Терлецька) та рік річно прикрашуємо величаву ялинку в амер. музеї в колі 21 нації і даємо сценічну програму, що ілюструє український Різдвяний побут, цю останню при помочі інших товариств. В тім році сценку підготувала дуже вдало п-ні Емілія Кулик, режисерка „Нової Сцени“, співав хор о. Позняка (при православної катедрі сз. Володимира) і виступала гарна танцювальна група п. Мака. Пояснювала й заповідала англ. мовою членка п-ні Васильовська. Коли зважити, що програма йде в великій аудиторії музею і її побачило около три тисячі осіб, а українську ялинку оглянуло ще більше осіб, то й наглядно є доцільність такої праці, що пропагує українську культуру.

Наші пляни в тім напрямі на будуче широкі. Дещо реалізуємо вже, як от в місяці березні 1959 року будемо виставляти писанки в тут. Публичній Бібліотеці. Хочемо використати теж наше членство в Федерації Жіночих Клюбів і при нагоді їх конвенції уладити виставку народнього мистецтва. Придалися б нам при таких нагодах популярні, ілюстровані, англомовні брошурки, що коротко схоплювали б все: історію, географію і культуру (це останнє головню). Може б так Редакція Н. Ж. над тим подумала і таке зв'язке видання підготувала.

Наш Відділ е в приязних взаєминах з усіма товариствами на терені нашого міста. Це потягає за собою широкі репрезентативні обовязки, так що це не тільки голова й її заступниця, але й інші членки Відділу були делеговані на різні ювілеї, бенкети і проче. Більшість наших членок працює заробково і тому тим більше треба цінити їхній вклад праці в нашому товаристві. Наш Відділ має тепер 111 членок, з них одна третя справді активна, решта більше або менше цікавиться діяльністю і помагає в поодиноких акціях чи імпрезах. Коли б всі 111 стали активними, тоді наше Товариство могло б проробити величезну роботу, а вони мали б моральне вдоволення, що сповняють хоч частину обовязку, який на всіх накладає наше становище політичної еміграції.

На 1959 рік перевибрано ту саму Управу з головою панєю Р. Сидорик у проводі, по доповненні поодиноких референтур. (ДР)

Зустріч із сенатором В. Валом

З нагоди Свята Державности й Соборности в Шикагу дня 25. січня прибув туди сенатор В. Валл та виголосив промову. Щоб запізнати п. сенатора з українською громадою в Шикагу, відбулась у готелі Ла Сел товариська зустріч. Під час неї членки управи 22 Відділу мали нагоду познайомитись із паном сенатором та його дружиною та поінформувати їх про свою працю.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 23 Відділу

Дня 14. грудня 1958 голова п-ні Попович відкрила збори і прочитала порядок нарад, що його прийнято. Так само прийнято протокол, що його прочитала секретарка п-ні Назаревич. Потім збори вибрали президію у складі:

Із товариської зустрічі з сенатором Валлом:

Стоять зліва: пп. Марія Куріца, Уляна Целевич, Люба Валл, дружина сенатора, сенатор Василь Валл, Розалія Сидорик, голова Відділу США і Ольга Мартинюк.

Senator M. Wall of Canada on recent visit to Chicago was invited to speak at 41st anniversary of Ukrainian independence. On the picture Senator Wall among ladies of Branch 22 of UNWLA. From left — Mrs. Maria Kuritsa, Mrs. Ulana Celevych, Mrs. Luba Wall, Senator Wall, Mrs. Rose Sydoryk, Pres. of Branch 22 and Mrs. Olga Martyniuk.

п-ні М. Ясінська, голова, а п-ні Черіба секретарка. Зчерги управа складала звіт. Голова п-ні Попович зясувала працю Відділу. Найбільше проявив себе хор Відділу, що виступав на різних імпрезах під орудою проф. Орлика. Секретарка п-ні Назаревич вичислила всі імпрези Відділу як День Матері, Свято Ольги Басараб і два малі бінга. Окрім того Відділ брав участь у маніфестації зприводу 25-ліття голоду і Святі Листопада, та допомагав при церковних пікніках. Фін. секретарка п-ні Німчак і касієрка п-ні Слупецька подали до відома, що приходу було 1.237.16 дол., а розходу 1.112.34 дол. Делегатки до філії УКК пп. Черіба і Честух брали участь в українській делегації в мейора міста з нагоди 22. січня та маніфестації зприводу 25-ліття голоду. Звітувала делегатка до Федерації Українців ст. Мишинген п-ні Буртник і делегатка до Окр. Ради п-ні Черіба. Окр. Рада заплянувала ряд імпрез на 1. піврік 1959. Дня 22. лютого відбудеться Свято Жінки-Героїні, потім контест печення пасок і писання писанок, вкінці два бінга на Дім США у Дітройті. Звігували також

відвідувачки хворих пп. А. Честух і Томнюк, які мали багато зайняття, бо в тому році багато членок хворіло. Дальше промовили іменем контр. комісії пп. А. Королишин і Дембіцька. Ствердили, що знайшли книжки Відділу в найбільшому порядку.

До нової управи увійшли: п-ні Анна Попович, голова, п-ні Марія Честух, містоголова, п-ні Марія Черіба рек. секретарка, п-ні Катерина Німчук, фін. секретарка, п-ні Марія Слупецька, касієрка. До контр. комісії увійшли пп. А. Королишин і Дембіцька. Делегатки до філії УКК — пп. М. Черіба і М. Честух, до Окр. Ради — пп. М. Черіба, І. Козаченко і П. Боднар. Відвідувачками хворих вибрано пп. Марію Честух і Томнюк. До писання карток вибрано пп. Сепків, Козачок, Гуджинську і Шатранську, а до комітету підприємств п-ню Павлину Боднар на голову, а пп. Новак, Кішук, Батрин, Дворянин, Марту Боднар, Лішак, Ратушняк, Медвідь і Кміцінську як членів. Відспіванням гимну США закінчилися збори.

Марія Черіба
секретарка зборів

Свят-Вечір 23 Відділу

Дня 11, січня зішлись членки Відділу і гості на залі при вул. Мартін. Вечір відкрила голова п-ні Попович і пояснила програму свята. Потім відслонено сцену, де засіла родина: тато (п. Татаречко), мама (п-ні Гуджинська) і троє дітей. За сценою почувся гомін коляди. Увійшли колядники під проводом п. Боднара. Поколядувавши, п. Боднар „повіншував“, а господарі обдарували їх колачами, пампушками. Звізду для колядниць виконала п-ні Честух. Потім п-ні Честух виголосила довгий і гарний вірш, а за заслоною б жінок колядувало. Слідуючою точкою був спів нашого хору, який виступив у вишиваних сорочках. Заколядували 7 коляд при супроводі панни Наді Марш. Всі коляди були виконані чудово й диригент п. Орлик був дуже вдоволений.

Наприкінці п. Татаречко зложив усім присутнім побажання. Потім голова запросила всіх до столів. Молитву провели наші отці — о. Яремак і о. Прокопович. Гості спожили смачну вечерю, яку приладив комітет підприємств з п-нею Павлиною Боднар на чолі. Гарну промову сказав о. Яремак, якому стіл на сцені живо пригадав рідний край. Також о. Прокопович похвалив жіноцтво, що не забуває своїх традицій. На кінець голова Відділу подякувала всім. Свято закінчено колядою „Бог Предвічний“.

Марія Чериба
рек. секретарка

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Річні збори 24 Відділу

У січні вибрано таку управу: п-ні Марія Процак, голова, п-ні Гнатюк місто голова, п-ні Когут, рек. секретарка, п-ні Шперун, фін. секретарка, п-ні Грета, касієрка. До виховної референтури увійшли пп. Граб і Коваль. Культ. освітньою референткою стала п-ні Кінащук, а господарською п-ні Полевчак. Відвідувачки хворих — пп. Френкевич і Крейц. Делегатки до Укр. Центр. Комітету пп. Сіснецька і Стемфорд, пралорщиці — пп. Голда і Полянська. До контр. комісії увійшли пп. Марія Луняк і Анна Кемпа.

Як найближчий свій почин Відділ плянує дня 22. березня свій Великодній Базар. Комітет Базару очолює п-ні Сіснецька, якій допомагають члени управи. Пані Кінащук дістала п'ять запрошень на покази писання писанок.

Під час зборів прочитано кілька листів із подякою від українців у Фран-

ції, Бразилії і Югославії. Відділ пожертвував 1.700 дол. на гуманітарні цілі.

НЮАРК, Н. ДЖ. Звіт із праці

Місяць листопад відзначився особливою пожвавленістю в нашому Відділі. Улаштовано аж дві імпрези. Першою був Веселий Вечір. І справді був веселий. Започаткований веселою промовою (п-ні Ірина Гнатів) впровадив гостей відразу в погідний настрій. По привітанні голова Відділу п-ні А. Настюк висвітлила кольоровий фільм власної продукції, на якому гості бачили Союзянок при різних нагодах, на сходинах, на прогульці, на концерті. Найцікавішою частиною фільму були фрагменти з концерту О. Кошиця, Голинського, міжнар. виставки в Нью Йорку і протибольшевицької маніфестації. Все це залишило надзвичайно миле враження у присутніх. По фільмі відіграно короткий скеч у виконанні пп. Салукової і Гнатиків п. н. „На корнері“. Дотепний зміст і добра гра викликали вибухи сміху. Жіночє тріо, а саме пані О. Бемкова, А. Гнатиків і І. Гнатів відспівали фокстрот „Як почувеш серця зов“, а дали п-ні І. Гнатів відспівала знаменито пародію пісні „Гуцулко Ксеню“. Найцікавішим моментом одначе була заява п-ні Я. Олесницької, що саме жюри радить над вибором „міс Союз Українок“. І справді, за хвилину вийшла на сцену „міс“ (п-ні Люба Лапичак) ведучи на мотузці собачку і з шиком усіх „місів“ відтворила свою роллю, нагороджена ясними оплесками. Потім п-ні Воробець відспівала дві пісні „Чом не прийшов“ і „Стелися барвінку“, а пп. Олесницька і Гнатиків — знамениті „коломийки“. Регіт викликав скеч п-ні Гнатів, в якому Союзянка спішиться на сходинах, але її „бейба“ не хоче заснути. Коли вкінці вдалося її заколисати і мама йде, „бейба“ заявляє, що йде теж. Сміху було доволі. Вечір закінчено вигравкою гарних речей і смачною кавою. За нього належить признання всім виконавцям, а особливо п-ні проф. Таїсі Богданській, яка посвячувала свій вільний час на проби.

Другою цікавою імпрезою був показ прибрання Різдяного стола і різних декорацій салаток і тортів. До цього запрошено п-ню Ірину Кашубинську з Нью Йорку. З-під її рук видвітали троянди з помідорів і лілеї з білка, а

знамениті канапки манили око і лоскотали піднебіння. Торти могли бути прикрасою не одного пишного стола. Зате п-ні Кашубинська відмовилась прийняти якунебудь винагороду, а навіть зворот коштів подорожі. За це складаємо їй щирю подяку. Гостя

Річні збори 28 Відділу

Дня 22. січня відкрила збори голова Відділу п-ні Анна Настюк, вітаючи присутніх членок, як рівнож голову нашу Центрالی п-ню Олену Лотоцьку. До президії зборів обрано п-ню Лідію Гладку на голову, а п-ню Оксану Равш на секретарку.

Звіти з діяльності управи започаткувала п-ні Настюк, як голова. Заподала загальний розвиток товариства, дякуючи при тому всім членкам за активну співпрацю. Слідували звіти п-ні Олени Гординської, як секретарки, п-ні Катерини Кузьми, як скарбнички, п-ні Ярослави Олесницької, як культ. освітньої референтки, п-ні Марти Зілінської, як орг. референтки та п-ні Ірини Гнатів, як імпрезової референтки. Делегатка до американської організації п-ні Пелагія Кучкуда поінформувала про хід праці цієї організації. У заступстві п-ні Оксани Бемко, яка виїхала на постійно з Ньюарку, складала звіт з діяльності сусп. опіки п-ні Гординська. Дальше п-ні Софія Андрушків, як касієрка фонду „Мати й Дитина“ подала грошовий звіт із видатків і допомог.

У дискусії забрала слово п-ні Олена Лотоцька та висловила щирю подяку в першу чергу голові Відділу п-ні Настюк, що своєю енергією, тактом і працею повела Відділ до таких гарних успіхів! У своєму слові п-ні Лотоцька звернула також увагу на близьку Конвенцію й тому запропонувала зборам, щоб по уділенні абсолюторії перевибрали до управи тих самих членок, а тільки на місце неприявних у Ньюарку осіб вибрали нових. У часі дискусії була й згадка про жіночий хор Відділу, його виступи поза Ньюарком під керівництвом п-ні Оксани Тарнавської.

По уділенні абсолюторії збори згідно з вище згаданою пропозицією вибрали в цілості попередню управу під проводом п-ні А. Настюк. Потім забрала слово ще раз голова нашої Центрالی, підкреслюючи милий настрій зборів, побажала дальших успіхів нашому Відділові та закінчила словами надії і віри, що під умілою кермою п-ні Настюк праця Відділу піде далі гармонійним шляхом. О. Б.

КЛІВЛЕНД, ОГАІО

Річні збори 33 Відділу

Дня 23. листопада 1958 зійшлися членки у Пластовій Домівці. Збори відкрила голова Відділу п-ні М. Ставнича і попрощала мовчанкою вшанувати пам'ять померлих членок. До президії зборів вибрано п-ню Лідію Вовк на голову, а п-ню Осипу Олінкевич на секретарку. Звіти управи розпочала п-ні Ставнича, зясовуючи жіночу працю у всіх ділянках громадського життя. Точний звіт праці подала секретарка п-ні Іванна Скопляк. Відбулось 10 засідань управи і три ширші сходи членок. Велику увагу присвячено виховній ділянці. Вже 5 літ Відділ провадить щосуботи садок у гарному приміщенні під дбайливою опікою п-ні Люби Козбур. Цього року користало з садочка 25 дітей. Суспільна опіка Відділу працює живо. Допомагає садкові у Мюнхені-місті сумою 30 дол. місячно, а також окремо висилає їм по 50 дол. на ялинку й писанку. Від червня прийняв під опіку бабусю в Європі. Відділ може похвалитись листами з подякою від різних осіб.

Організаційно Відділ причинився до будови пам'ятника Лесі Українки та співпрацював при заснованні Відділу СУА в Лорейні. Також в усіх починах Окр. Ради Відділ бере чинну участь, як Святі Жінки-Героїні і Окр. Зізді.

Культурно-освітня референтура подбала про гарний виступ. З нагоди „Українського Дня Культури“ в Міській Бібліотеці, Відділ влаштував виставку народнього мистецтва і там справді знайшлися чудові зразки вишивок, кераміки й килимів.

За ініціативою Відділу при садку створився Батьківський Кружок, переведено з дітьми декілька імпрез, як свято св. Миколая, костюмову забаву, свято Шевченка, День Матері. На Окр. Зізді діти мали свій окремий виступ, який із признанням підкреслила п-ні Білякова, представниця Централі.

Касовий звіт за 1958 р. подала скарбничка п-ні Ю. Тарнавська. Прихід каси був 1.776.49 дол., а розхід 1.430.93 дол. Цей оборот говорить про себе, зглядно про видатну працю членок.

Іменем контр. комісії промовила п-ні М. Олексин, яка разом із іншими членками комісії пп. Е. Дубас та Олійник перевела контролю книг. Знайшовши все в найкращому порядку, вона поставила внесок на уділення абсолюторії, що й збори ухвалили.

Розпочалась дискусія, під час якої комісія-матка у складі пп. Олексин,

З нагоди ялинки 34 Відділу у Когові пластунки вивели сценку „Вертеп“.
From the Christmas play of Branch 34 of UNWLA, Cohoes, N.Y.

Шевчук і Голубець підготовляла листу кандидатку до нової управи. У дискусії розглянено різні можливості праці, а передусім збільшення фондів на пам'ятник Лесі Українки. Врешті проголошено листу, яку збори прийняли оплесками. До нової управи увійшли: п-ні Юлія Тарнавська, голова, п-ні Марія Мельник, місто-голова, п-ні Марія Адамович, секретарка, п-ні Єлисавета Антонович, скарбничка. До референтури сусп. опіки увійшли пп. Оля Городиська, Степанія Шевчук і А. Голубець. Референтками стали: п-ні Марія Олексин, виховно, п-ні Євгенія Дубас, організаційною, п-ні М. Роточко культ.-освітньою, п-ні П. Василина господарською, п-ні І. Скопляк, пресовою. До контр. комісії увійшли пп. Михайлина Ставнича і Олійник.

Лідія Вовк, предсідниця
Осипа Олінкевич, секретарка

КОГОВЗ, Н. Й. „Ялинка“ 34 Відділу СУА

Дня 11. січня ц. р. заходом нашого Відділу відбулась традиційна „Ялинка“ при великій участі гостей. Після молитви о. д-р Павла Івахова та привіту, який виголосила голова Відділу п-ні Ольга Павлів, наші активні пластунки під проводом пластунки-розвідчиці Оксани Галькевич та пластунки-учасниці Марії Бачинської відіграли сценку „Вертеп“. З відповідною увагою до святочної хвилини виголосували молоді пластунки свої ролі на тлі співу культ.-осв. референтки п-ні Анни Гавдяк, яка й приготувала сценку.

В ролях Божої Матері й св. Йосипа

виступали Роксоляна Білас і Орест Гогоша; Йосип Кендерський, Богдан Галькевич і Олександр Черпак представляли мудрців зі Сходу. Пастушками були: Володимир Чайковський, Віктор Вакуленко й Анна Павлів, а ролі ангелів виконали Христина Бездух, Ірина Білас, Оксана Галібей, Ольга й Марта Кухар, ДжоАнна Назарко, Оксана Павлів, Джин Спак, Зіновія Шанц та ролю пастушка-гуцула Юрко Куфаль. Деклямації виконали Марія Бачинська та Оксана Галькевич.

Другу частину програми виповнила мандолінова оркестра під проводом п. Євгена Утриска, яка своїми гарно виконаними колядками лучила нас усіх в одну українську родину. Після смачної вечері та відспівання колядок, молитвою закінчено нашу святочну програму.

Подала Анна Гогоша

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Річні збори 43 Відділу СУА

Дня 8. лютого 1959 в приміщенні Централі збори відкрила голова п-ні Грабовенська. До президії зборів попрошену паню Олену Лотоцьку, голову СУА, п-ню Анну Сивуляк, голову Окружної Ради і місто-голову СУА п-ню Стефанію Пушкар, яка була рівночасно предсідницею зборів. Після молитви почалася офіційна частина зборів, а звітування уступаючої голови п-ні О. Грабовенської і поодиноких референток були доволі довгі, бо 43 Відділ розрісся до поважної громадської клітини, проявив широку всебічну діяльність і вповні виправдав довіря, яке на нього поклали річні збори 1958 р.

Із поодиноких звітів присутні довідалися (п-ні Н. Перфецька, орг. реф.), що Відділ обіймає тепер 101 членів, подвоївши своє число в порівнянні з попереднім роком. Відділ провадив широку допомогову акцію (п-ні М. Паладій, сусп. оп.), висилаючи одягові пакки до Польщі, Чехословаччини, Югославії, грошові постійні допомоги одному потребуєчому гуртожиткові і німецькій колишній суспільній діячці. Відділ наш вислав пакунки для в'язнів і допоміг потребуєчій студентці в Німеччині. На свої місячні сходини (п-ні М. Данилів, реф. культ. осв.) постійно запрошував різних доповідачів із цікавими доповідями (д-р П. Мірчук, п-ні С. Пушкар, д-р Остап'як, п-ні Я. Острук), не враховуючи членів управи (пп. М. Євсевська, М. Данилів, І. Савицька). Відділ влаштував ряд більших імпрез (п-ні Л. Чайківська імпр. реф.), як перкалеві й вишивані вечери, і вечір Веселого Львова, які принесли поважний дохід.

Господарська референтка п-ні Рудавська дбала за кулінарну сторінку на всіх місячних сходинах, забавах, свяченим, просфорі, тощо. Містоголова п-ні М. Євсевська постійно держала звязки з Окружною Радою, допомагала у підготові Свята Героїнь, Фестивалю, брала участь у імпрезах інших Відділів. Каса Відділу (п. І. Мамчин) мала у приходах суму 2,256.71, у розходах суму 1,747.35. Стан каси по оплатенні всіх зобов'язань до Централі — 509.36 дол.

Відділ занотував у пресі свою діяльність (п-ні О. Грабовенська, п-ні І. Савицька), як також запровадив свій архів (п-ні Н. Перфецька). На внесок контр. комісії (п-ні Є. Іваш) збори уділили уступаючій управі абсолюторію. В дискусії над звітами забирали голос пані: Черняхівська, Слюзарєва, Богачевська, Макаренко, які від імені прив'язаних дякували голові п-ні О. Грабовенській за її велику і жертвенну працю і просили перебрати головство у слідуєчій каденції.

Велике признание голові, управі і цілому Відділові висказала п-ні С. Пушкар, а голова СУА п-ні О. Лотоцька в кінцевому слові між іншим сказала:

— Централю, це кузня праці, яка має відбуватися по Відділах. Провід мусить робити паперову роботу, мусить обдумувати напрямні праці, беручи до уваги всі перешкоди і всі труднощі, заки яканебудь акція піде в рух. Всі задуми і пляни проводу можуть бути переведені тільки при

допомозі Відділів, які відносяться до Гол. Управи з повним довірям, доброзичливістю і зрозумінням.

На тій горсточці укр. еміграції, що її Боже Провидіння спасло і дозволило спокійно і достатньо зажити, лежить велика відповідальність. Наплив молодої крові, інтелекту і свіжих сил дає надію, що гарно започаткована і розроблена праця не пропаде, — згодом перейде в нові, сильні руки, а подих вітру, що лине від нас туди, повинен занести нашим рідним піддержку і надію, якої вони так дуже потребуєють у своїй повсякчасній боротьбі за болю України.

Наприкінці — Голова СУА п-ні О. Лотоцька звернулася до управи з апелем, щоб та залишилася на своїх постах — висказуючи пані О. Грабовенській велике признание за її цілорічну працю.

По коротких нарадах доповнено давню управу деякими новими силами, а перетяжена обов'язками уступаюча голова погодилася перебрати на деякий час пост містоголови, щоб нову голову впровадити в працю. У склад нові управи увійшли такі пані: п-ні А. Білінська, голова, пп. О. Грабовенська і М. Євсевська, містоголови, п-ні С. Оранська, секретарка, п-ні І. Мамчин, касієрка, п-ні д-р Т. Цісик, сусп. опіка, пп. Л. Чайківська і І. Черняхівська, імпрез, реф., пп. М. Острук і М. Данилів, культ. осв. реф., п-ні К. Слюзар, господарська реф., п-ні Н. Перфецька, орг. реф., п-ні І. Савицька, пресова реф. Контр. комісія: пп. С. Іваш, М. Чайковська, Н. Богачевська.

Річні збори 48 Відділу

Дня 28. грудня 1958 зійшлися членки в домі Укр. Громади. Збори відкрила голова Відділу п-ні Марія Баб'як молитвою і привітала членок, які прибули численно. До президії зборів вибрано п-ню Емілію Слободзян на голову, а п-ню Вікторію Савчинську на секретарку. По прочитанні протоколу слідували звіти управи. Голова подякувала своїм співробітницям і членкам, що завдяки їх допомозі Відділ міг перевести свої завдання.

Відділ щороку влаштовує свято в День Подяки, робить картяні забави. В літі перевів прогульку на відпуст до Словтбургу. Окрім того брав участь у всіх починах Окр. Ради, як у міжнар. фестивалі, Святі Жінки-Героїні й інших. З жалем повідомила, що в цьому році померло 5 членок. Приєднано нову членку Євгенію Ільницьку.

Так само звітували секретарка п-ні Савчинська і касієрка п-ні Волчек. Іменем контр. комісії промовили пп. Пенкальська, Слободзян і Куриляк і ствердили, що знайшли книги в порядку. Звітували також заступниці — пп. Антоніна Мицак і Анна Костик та відвідувачки хворих пп. Софія Куриляк і Єва Олійник.

Управу вибрано односторонньо ту саму. До неї увійшли: п-ні Марія Баб'як, голова, п-ні Софія Куриляк, містоголова, п-ні Вікторія Савчинська, секретарка, п-ні Антоніна Мицак, заступниця, п-ні Анна Волчек, касієрка, п-ні Анна Костик, заступниця. До контр. комісії вибрано пп. Іванну Пенкальську, Емілію Слободзян і Софію Містирман.

По закінченні зборів голова запросила до гарно застелених столів із перекускою і чаєм. При столі не забули й про Наше Життя і зложили на пресовий фонд 26 дол.

Пожертвували по 2 дол. п-ні Іванна Пенкальська, п-ні Катерина Марків, по 1 дол. пп. Марія Баб'як, Вікторія Савчинська, Анна Волчек, Анна Костик, Пелагія Лучишин, Анна Войтович, Михайлина Шагала, Софія Містирман, Катерина Міграла, Ольга Ощипко, Василина Сербинюк, Емілія Слободзян, Юстина Баран, Катерина Цибака, Марія Чурила, Ликерія Гусак, Катерина Баран, Анастасія Гриб, Марія Качмар, Марія Курган, Антонія Мицак, Анна Посполита. Разом 26 дол. Щире Спасибі!

ДІТРОЙТ, МИШ.

Вишивані вечери 63 Відділу

Ці вечери вже увійшли в традицію українського карнавалу й без них він не мав би відповідного чару. Наш задум — пристосувати вишивку до сучасного вбрання, а також зацікавити молодь народнім мистецтвом, ми осягаємо щораз більше.

Наша імпреза дня 24. січня стягнула чимало вишиваних моделей, а молоді зокрема. Як головний мотив прибрання залі ми вибрали цього року соняшники — символічні квіти наших земель. Вони прикрашували стіни залі і пишались золотом у зелені гірлянд. У центрі сцени всміхались два великі, по-мистецьки виконані соняшники, а з другої сторони постать української дівчини в полтавському вбранні, яка привітно вітала гостей.

Таку дбайливу декорацію залі, яка вимагала часу і вміння, завдячуємо

Із вишиваних вечерниць у Дітроїті:

Група моделей із вдатним приміщенням вишивки.

From the dancing party of Branch 63 of UNWLA in Detroit, Mich. All models in dresses adorned with Ukrainian designs.

паням: Стефі Дуб (около 50 штук дрібних соняшників), Ромі Гаїда (велика вишивка на сцені) і Нусі Крохмалюк (соняшники з шовку). Великою atrakцією вечора був стилевий танок укладу п-ні І. Драгінди, на згадку об'єднання всіх земель України. Танок виконали пп. І. Драгінда, Мирося Савчук і Христя Семанюк.

Поводі розглядаємось у моделях. Переважає ясне тло, — біле, сіре, кремове. Але стрічається чимало темних, поплудневих суконок, що прикрашені вишивкою. Треба признати, що в усіх моделях вишивка достосована дуже вміло й зі смаком до сучасної моди. Жюрі у складі пань О. Климишин, д-р В. Савчук, Д. Бойчук, Н. Крохмалюк і ред. Несторовича мали нелегке завдання у вирізненні, бо всі суконки дбайливо і працювито підготовлені.

Спочатку жюрі оперлось на мистецькій вартості вишивки і в цій діяльності вирізнено п-ню Євгенію Скасків за її блюзку на чорному шовку, вишиту сорок років тому, яка збереглась помимо воєнних мандрівок і лихоліть до сьогодні. Окремо вирізнено п-ню І. Драгінду за її стилевий, буквинський стрій і п-ню Палійчук за буквинську блюзочку з ручно вишитим китпарем. З вечірніх суконь вирізнено п-ню Володимиру Биковець і п-ню Нусю Легету. Дальші вирізнені

сукні (в поазбучному порядку) це пп. Орісі Барнич, Лідії Дідушок, Оксани Сена, Слави Скасків, Калини Ткачук, Віри Трешневської, Н. Терлецької і Зірки Швайкун. Дуже гарно презентувались і звертали на себе увагу однаково пошиті й вишиті суконки сестер: Тані, Христі і Марти Рогатинських. У групі блюзок вирізнено пань М. Василюк, Д. Витвицьку, П. Футак, І. Левицьку, Л. Терлецьку.

З приємністю можна було ствердити, що клас вишиваних вечерниць захопив також мужчин (зокрема студентську молоддь), що їх декілька явилось у вишиваних сорочках. Жюрі відзначило між ними трьох панів — Т. Гнатчука, Н. Сявалка і Р. Юськевича.

Спільною знімкою вишиваних моделей закінчено цю культурну, товариську імпрезу, яка принесла нам полних Рідного Краю.

Ксеня Кучер

СИРАКЮЗИ, Н. Й.

Коляда 68 Відділу

З допомогою Відділу українська молоддь перевела виставку нар. мистецтва на університеті.

Членки Відділу пішли з колядою, яка принесла 156.50 дол. Колядували пані: д-р Єржківська, Рудзяк, Круль, Павелко, Павлів, Гапій, Проскуренко, Гриник, Когут, Годжак, Карпишин. З

коляди більшу частину призначили на цілі суспільної опіки, а саме — 60 дол. для садку у Розенгаїмі (по 5 дол. місячно), 10 дол. для письменника Івана Шкварка в Австрії, 30 дол. для бабусі в Австрії. Щире Спасибі!

На коляду зложили: По 5 дол. пп. В. Гук, М. Годжак, М. Карпишин, С. Копко, І. Пиндус, д-р Подюк, д-р Єржківська, Я. Гудзяк, по 4 дол.: М. Граб, по 3 дол. А. Вовк, М. Середович, Слонський, о. В. Середович, М. Петришин, О. Бачинська, В. Фенщор, О. Гапій, М. Павлів, Р. Проскурська, Бендескі, Трач, по 2 дол. М. Кузьма, А. Рись, Майкович, М. Гапій, І. Міцко, д-р Свістель, А. Кравс, Полівчак, М. Гречко-сій, А. Гриник, І. Ключ, А. Динька, О. Євчук, Є. Бішко, В. Гайдук, П. Москаль, О. Гріпа, П. Гриник, Т. Іванів, С. Лукачик, В. Лебідь, Мерлик, М. Когут, С. Гула, по 2.50 дол. К. Волошин, по 1.50 дол.: А. Курилко, Павлінко, по 1 дол.: С. Мроз, М. Спішес, І. Бабай, І. Лес. Ю. Бонік, А. Масляк, А. Гіба, В. Гермак, В. Севак, Бугай, М. Машляк, Винарчик, Гавлік, І. Максимьяк, Майкович, І. Шевчик, Флісак, Прибила, Пилипшин, Кеніцке, Шікер, Фрайзінгер, Гурська.

ЧАС ТО ГРОШІ!

Два рази дає, хто скоро дає!

Ну! Скінчили. Я сиджу знову на своєму кріслі під дзеркалами, а мій танцюрист, запросивши мене до всіх фокстротів тієї ночі, зникає в юрбі. Тепер я чую, які тісні черевики купила зі старим Хом'яком на Городецькій вулиці. Ноги пашуть, здається, ростуть і хочуть розтиснути їх. Якби так піти до гардероби й скинути їх бодай на хвилинку! Усі фокстроти — це ж не байка! Але що ж зроблю, як опісля не зможу їх узати наново? Ні! Сиджу. Терпи тіло, як хотіло, — пригадую батькові слова. Дурна! Могла купити на пів номера більші.

Надійшла Оришка.

— О, ти, як бачу, не пропускаєш ні одного танцю! Маєш щастя...

— Та й ти не пропускаєш!

— Так, на жаль, ні з ким не можу танцювати. Мушу баляксувати з тим старим ослom...

— Сядь коло мене. Я тобі скажу щось цікаве.

І починаю повторяти все те, що оце почула від мого танцюриста. Оришка зацікавилася.

— Хто це такий? Танцює досить комічно...

І вигляд має якийсь такий...

— Який вигляд? — я чую наглий жаль до

Оришки.

— Ні, ні, він не комічний, він трохи дивний. А який мій жених? І я нічого не говорю! Кріпись! — тисне мені руку й біжить до мами. Мама робить їй якийсь знак.

Я лишилася сама. Музиканти настроїли інструменти й грають вальса. Такий чудесний старий вальс, тато нам його давніше грав на скрипці. Давніше — тепер, мабуть, забув уже. Я слухаю, слухаю, й не бачу того, що дівчата, обтрушуючи для чогось суконки, пішли на середину залі й танцюють. А я, мабуть, одна між мамами сиджу. Ніхто мене не запрошує. Значить, петрушку продаю. Вже не слухаю того гарного вальса, неспокійна й дуже засоромлена, думаю гіркі думи.

На великому з золоченими дзигарами годиннику вибиває дванадцять і раптом залю заливають пригнетні світла, раз червоні, раз зелені. Пари кружляють темними силуетами в тому настроєвому освітленні, а в моїх очах закрутилася сльоза. Який сором! Встаю й, заваджаючи іншим, пробиваюся до дверей, до одягальні. Ясне світло коридору різонуло по очах, мушу витерти їх хусточкою.

Враз передо мною виростає висока постать замовленого до всіх фокстротів каваліра. Він хапає мене в обійми й тягне ще швидше, як у попередньому шаленому танцю, на залю.

Мені на мить видалося, що я побачила вкінці коридору поліційні мундури.

Збентежена й повна непорозуміння, хочу запитатися, чого це він ламає засаду танцювати лише фокстрота, але кажу тимчасом:

— В кінці коридору поліцаї!

— Швидше, швидше, — кидає він мені в вухо і, тиснувши щось тверде до мого боку, втягає в саме коло розтанцьованої публіки.

Тут він нахилиє до мене свою високу постать і шепче тихесенько:

— Сховайте мені це...

Я беру з його руки щось холодне й тверде, оце, що тиснуло мені бік там у коридорі, і ховаю в зарукавник, червоний зарукавник, цілий обшитий маками. Тепер ми танцюємо вальса. Ми його взагалі не танцюємо, тільки притиснуті до себе тулимо між собою маленький зарукавник і безрадно совгаємо ногами.

— Ви вальса мабуть не танцюєте так добре, як найдурніший з ідіотських фокстрот, — наслідуюся заговорити його стилем. Він вибухає голосним, перебільшено веселим сміхом і підштовхуючи мене своїми довгими ногами, починає співати:

— Трам тара там та ті та там...

* * *

Світла майже немає на залі, червона лампа кидає багряні блиски на волосся, на вирізи суконь, на бліде обличчя мого партнера. Вальс триває товго, довго. Тепер зелене світло. Ми всі, як мерці. А вже страшно виглядає мій танцюрист, що перестав співати й витягає довгу шию в напрямку коридора.

Заясніли світла. Музика затихла. Ще так само притулені йдемо до мого місця під дзеркалом й сідаємо обоє. Він не відходить від мене, він мене забавляє. Високим голосом, у поспіху проковтуючи слова, він говорить, він давиться словами, він засипає мене цитатами, деклямує Лиса Микиту, він кидає імена філософів, чомусь виголошує хемічні формули, латинські фрази, а я мовчу й не дивлюся на нього.

Тисну на колінах мій зарукавник і дрижу всім тілом. Він нарешті помітив моє тремтіння й питає, чи мені не холодно. А опісля глянувши коротку мить на мене, говорить:

— У вас такі гарні очі!

— Ну, цього вже надто багато! Мені гаряче, я хотіла б устати й вийти на холодний коридор, або на балькон. Він просить мене ще так з ним сидіти, не рухатись. І я сиджу. І не рухаюся із місця, тільки тисну до колін червоний зарукавник.

Тоді надходить моя сестра. Вона танцювала без упину. Вітається з моїм знайомим і ніби ненавмисне каже:

— Уже по всьому!

— Ах, я бачила! — Хочу крикнути, хочу й собі щось сказати, але вона вже відійшла.

— Я студіюю хемію. Маю попалені руки кислотою. В лабораторії маса роботи. Дозвольте провести вас додому?

Я відпекуюся від цієї пропозиції. Я так далеко живу! І чогось уперше в житті мені стає соромно за нашу глиняну дорогу, скромну садибу з поваленим парканом, без числа. Ні, ні, абсолютно ні!

— Маєте нареченого? Боїтеся?

— Ні, не маю нікого, але я привикла сама собі давати раду. І вкінці я живу в такій околиці, де чужим людям небезпечно ходити... Булька...

— Булька? Та це ж чудесна околиця! Озеро, гори... Я теж живу недалеко Бульки...

Тепер мої груди заливає тепла хвиля вдячності. Для того балакуна, тієї енциклопедії, — Булька — чудесна околиця. Вулицька дорога, на якій немає ні одного пристойного будинку!

Тепер грають щось інше. Зачіски порозпускались, пудра облетіла з блискучих носів, у вікна заглядає сірий зимовий ранок.

Оришка кидається мені на шию в гардеробі, щось мені хоче важливе розповісти. Але тут увійшов між нас математик. І грізно до мене:

— Логаритми знаєш?

Я забула його погрози. Всміхаюся.

— Зараз запишу двійку. — І витягає нотес.

Але це тільки жарти. Він сам тільки-що встав від преферанса, де побив усіх на голову. Це геній математики. Для якого математика — сублімована поезія.

— А для мене акракадабра...

— Певно! Пощо таких дурних гусок учать математики? Учили б віршиків. З ким ідеш до хати? Сама?

— Іду іду... — заливає мене гаряча хвиля. Я навіть не знаю, як називається той, для кого Булька фантастична околиця.

— Я називаюся Гнатюк Михайло. Вже йдемо?

— Я тільки одягнуся.

На довгій засніженій дорозі я говорила, а пан Гнатюк набалакався певно вже. Він ніс мій зарукавник, а я говорила. Про божевільних з Кульпаркова, показувала те місце, де польський старшина зарубав свою наречену власною шаблею. Про пусту поліційну станицю, про курей, і про Яська Крису. Про нічні облави в примарній кам'яничці та про вишневу люльку мого тата. Я говорила все, що знала, вже й не знала що говорити та й думала: навіщо я все те говорю? Що подумає про мене чужий хлопець, який навіть не знає мого імені? Навіть не питає про це і взагалі ні прощо не питає. Раз тільки перепитав ще раз про Яська Крису. Чому Сікорки кажуть, що він большевик? А хіба я знаю?

— Так, так, я тільки так запитав. А тепер я хочу вас щось попросити.

— Мене? Прошу, просіть.

Він сміється. А тоді поважніше.

— Коли б вас хтось про мене щонебудь питався, кажіть: не знаю. Ні імені, ні прізвища. Але не бійтеся, вам нічого не буде. Я не такий уже страшний, але краще мене не знати.

Ми попрощалися перед моєю хатою. Він забрав з мого малого зарукавника... пістолю.

Не знаю, чи була набита, обережно її витягав, і скоро, поцілувавши мою руку, збіг вулицею вниз.

Он як! І не сказав, як то водиться, що хотів би мене десь зустріти, десь побачити. Дарма, що так сильно притискав мою змерзлу руку до своїх червоних губ, дарма, що в мене такі гарні очі...

ЗИМОВЕ

Зима в моєму місті гостра й холодна. Вона триває так довго, здається, половину Божого року. Вже Великдень недалеко. Так хочеться скинути зимовий плащ, а тут усе ще падає й падає сніг, а морози й не думають пустити. Я маю на Богданівці три учениці. Допмагаю їм у науці й за те, що втовкаю їм у голову те, чого не всили втовкти „дракон“, я дістаю 15 злотих. Тільки добратися з Бульки на Богданівку — важко. Туди немає трамваю, навіть не скрізь там вбиті, втопані дороги. Щоб перейти з Кульпарківської дороги до Богданівської церкви, треба боротися більшу снігову пустелю, як зі школи до дому. Я закутана в мамину хустку, кожного ранку лізу в сніг. Вітер шмагає моє обличчя, ніс мабуть ніколи не прийде до нормального кольору. Але я не здаюся.

О пів на десяту я вже вистукую ногами у Славчиних снігах. Виходить її мама, така сердешна жінка, обтрушує мене зі снігу, помагає розкутатися й, цілуючи мене в лице, підставляє свою тверду, висушену від прання руку до поцілунку. Славка сидить у натопленій кімнаті над книжками з олівцем у роті. На ліжку спить її батько після нічної служби. А в кухні горить весело вогонь під плитою. На плиті шумить синій поливаний чайник. Славчина мама наливає мені велику „гальбу“ від пива чаю й кидає туди, крім цукру, черниць зі скляної бутлі, що стоїть на вікні між вазонками з геранню. На тарілку з рожевими квітами, кладе хліб із Богданівської пекарні „Меркурій“, дві широкі грінки, намащені біленьким як сніг смальцем. Щоб я розігрілася й, борони, Боже, — не застудилась. Пані Маланчукова добра, як рідна мама. Вона, слухаючи про глибокий сніг, пускає з очей сльозу і навіть не намагається її витерти. З великого жалю сягає довгою ложкою до засипаних цукром ягід, і ще досипує мені в чай. Розігріта чаєм, з дуже червоним носом, присовуюся до Славки й починаємо лекцію. Славка, звісно, нічого не вміє, не може вивчити, ні зрозуміти. Мені доводиться написати їй усі завдання, латинську препарацію, розв'язати рівняння, нарисувати фізичну мапу Тибету, виправити черновик „вільної“ теми. Часу багато немає. То ж я креслю олівцем по папері й диктую Славці, а вона бурмоче незрозумілий їй диктат під задоволені погляди мами, що взялася за обід.

За годинку біжу в сусідню вулицю й приблизно все відбувається так само в хаті Галинки Москалюківни. Там чекає вже на мене Іванка Савчак і ми всі три сідаємо за широкий кухонний стіл. Я відмовляюся від чаю з черниціями, що його знову хоче налити мені пані Москалюкова, тоді вона частує мене шматком пирога з тими ж ягодами.

ВІСТІ З ФОНДУ „МАТИ Й ДИТИНА“

Переглядаючи звіти про працю дитячих садків в Німеччині за минулий 1956/57 р., що їх патронують різні Відділи США, ще раз переконуємося, яку корисну справу розпочало наше жіноцтво. Збираючи на чужині до гурту наших дітей, керівниці дитячих садків виховують їх у національному дусі, прищеплюють любов і пошану до українських національних традицій, до рідної мови, пісні. Перебуваючи хоч і протягом короткого часу, в рідному середовищі — діти відчувають приналежність до народу, до якого належать їх батьки.

Зі звітів українських садівничок у Німеччині, видно, що умовини, в яких їм доводиться працювати не є відповідні. Брак відповідних приміщень та устаткувань, відсутність потрібної кількості дитячої літератури та забавок — утруднюють нормальну працю з дітьми. До того ще й переважна більшість садків не мають нормального навчального дня. Зі всіх дитячих садків — тільки три працюють щодня та й то 3-4 год. денно. Решта збирають дітей 1-2 рази на тиждень і на такий короткий час, що не доводиться говорити про можливість якоїсь сталої виховної роботи. Якщо взяти до уваги, що не всі дитячі садки однаково забезпечені матеріально, як також обслуговувані персоналом з неоднаковою фаховою дошкільною підготовкою — то зрозуміло, що направити дошкільну роботу у відповідне стабільне русло не зовсім легка справа. Для цього потрібні і кошти і певний час.

З завваг садівничок у їх звітах видно, що там, на місці, відчувається потреба упорядкувати справу налагодження нормальної роботи в дитячих садках і для цього пропонується:

1. Вибрати фахову комісію, яка склала б для одноцільного ведення садків пляни на цілий рік і на поодинокі місяці.

2. Улаштувати для садівничок курси, які тривали б, бодай один тиждень.

3. Забезпечити дитячі садки відповідною літературою.

4. Придбати різні забавки та педагогічне приладдя, — як картини,

Перша Німецька АПТЕКА ГАВСМАНА

основана на довголітнім довіру клієнтів і совісній праці власника та персоналу

виготозляє ЛІКИ на всякі рецепти з найновіших середників та специфіків, має на складі готові ліки й лікувальні зела імпортовані з Європи та інші дрогерійні товари й препарати, як косметика, європейські термометри, води до волосся, гормонової крем тощо.

Виконує замовлення поштою і висилає ліки до Європи.

HAUSSMANN'S PHARMACY

6th & GIRARD AVE., PHILADELPHIA 23, PA.

Дижур Аптеки також у неділі. Розмовитись можна по-українськи.

Телефони: MA 7-2143 і MA 7-7707

на яких були б зображені різні сценки з життя на Україні, природа, церкви і т. п.

Хотілося б ще додати, що для поживлення та поглиблення дошкільної роботи корисно було б організувати обмін досвідом садівничок. Для цього час-від-часу, треба було б улаштувати конференції, де після доповіді на якусь актуальну тему — можна було б обмінятися думками, і внести якість рішення з приводу того або іншого питання. Зібратись садівничкам одного міста (як Мюнхен) або й близьких до нього справа нескладна.

М. Ю.

СКОРО — ЛЕГКО — НАЙЛІПШЕ

ГРОШІ ДО КРАЮ

10 рублів за 1 дол.

Оплата \$5 за пересилку до \$50

Експресова доставка до двох тижнів

ПОВНА ГАРАНТІЯ
ПОСВІДКИ ОДЕРЖАННЯ

Gramercy

744 Broad St. Newark 2, N. J.

Дозволено і забезпечено

Департаментом Банків

**КОРКИ
З НОВУ
МОДНІ!**

Ручно роблені в Німеччині,
на вищому корковому котурні,
з найкращих шкір —
У ВСІХ ШИРИНАХ.

Маємо їх у яснобрунатній, червоній, пісківій і білій, гладкій шкірі, в чорному ляку та в чорній і темнобрунатній замші. Ціна \$17.50.

У Канаді висилаємо С.О.Д., а до ЗДА за попереднім надіслання грошей. Незадоволенням звертаємо гроші!

ORBIT

434 Queen St. W. Toronto, Ont.
EM 6-4572

Замовляючи, прохаємо подавати не тільки Ваше число черевика, але також залучити відкрис лівої ноги на папері.

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — СТ. Ч. 9 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок Городенщини